

63

Colecția POVESTIRI ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE

IVAN ANTONOVICI EFREMOV

NEBULOASA din ANDROMEDA

— INSULA UITĂRII —

★★★
★★

EDITATĂ DE REVISTA ȘTIINȚA și TEHNICĂ

IVAN ANTONOVICI EFREMOV

NEBULOASA DIN ANDROMEDA

Roman de anticipație

* * *
* *

Colecția „Povestiri științifico-fantastice"
63

Traducerea din limba rusă de:
TATIANA BERINDEI şi ADRIAN ROGOZ
Revizia ştiinţifică de:
ION MINZATU

LUCRARI CARE VOR APAREA IN COLECŢIA „POVESTIRI ŞTIINŢIFICO-FANTASTICE"

Nr. 64—65 — *„Nebuloasa din Andromeda"* de I. A. Efremov

Nr. 66 — *„Cîntecul lebedei"* de Ioana Petrescu

Nr. 67 — *„Diavolul din clondir"* de R. L. Stevenson

Pentru a putea raspunde cu promptitudine numeroaselor manuscrise pe care le primim la redacţie, rugăm pe toţi aceia care ne trimit lucrări spre publicare ca textele lor să fie dactilografiate. De asemenea intrucit planul de apariţii al Colecţiei noastre cuprinde un număr suficient de romane, rugăm pe autori ca povestirile lor să nu depăşească o fascicolă (50—55 pagini dactilografiate la două rînduri).

Coperta-desen de: DUMITRU IONESCU

REZUMATUL CAPITOLELOR PRECEDENTE

Călătorind prin spațiile cosmice, aproape cu viteza luminii, astronava „Tantra" se întoarce spre Pămînt dintr-o misiune primită din partea Consiliului astronautic, în numele Marelui Cerc (care reprezintă un sistem de comunicații între diferitele lumi locuite din Galaxia noastră).

In acest timp, pe Pămînt, Dar Veter, directorul stațiunilor exterioare ale Marelui Cerc, își predă serviciul noului director, africanul Mwen Mas. Are loc ultima transmisiune dirijată de Veter; la sfîrșitul acesteia, sînt recepționate imagini venite de pe epsilon-Tucana, o stea aflată la o depărtare de 300 ani lumină. Sînt chipuri de bărbați și femei, foarte asemănători oamenilor, dar de o frumusețe desăvîrșită. Mwen Mas se simte fermecat și tulburat de una dintre aceste femei.

La țărmul mării, se întîlnesc Dar Veter, Veda Kong, o cunoscută specialistă în istorie, Ava Eigoro, principala ei ajutoare, psihiatra Evda Nal, Mwen Mas, prietenul său fizicianul Ren Boz, pictorul Kart San și Ciara Nandi, o fată excepțional de frumoasă, ce-i servea drept model. Ava descoperă în fundul mării uriașa statuie a unui cal. Mwen Mas și Ren Boz se sfătuiesc cu Dar Veter cu privire la experimentarea ideii lor de a înfrînge strînsoarea implacabilă a Timpului. Veter recunoaște măreția acestei idei, dar își avertizează prietenii de teribilele primejdii care-i amenință.

In mersul ei, „Tantra" este atrasă de o uriașă stea de fier și coboară pe o planetă a acesteia, unde sînt descoperite alte două astronave: una terestră, „Vela", și una necunoscută, de forma unui disc-spirală. După ce-și dau seama că echipajul „Velei" fusese nimicit de un soi de stranii „meduze", membrii expediției „Tantra" încearcă să pătrundă în spiralo-disc. In această întreprindere astronavigatoarea Niza este grav rănită. In cele din urmă, datorită conducerii pricepute a lui Erg Noor, „Tantra" izbutește să scape de sub colosala atracție a stelei de fier, să pornească din nou spre sistemul nostru solar și să ajungă pe Pămînt, unde sînt primiți în triumf. Intre Veda Kong și Erg Noor exista cu ani în urmă o legătură de dragoste. Lungul răstimp în care fuseseră despărțiți i-a făcut să-și dea seama că iubirea lor nu era suficient de trainică. In cursul călătoriei sale în cosmos, Erg s-a îndrăgostit de Niza, iar pe Pămînt Veda a legat o mare prietenie cu Dar Veter. Aflînd de întoarcerea „Tantrei", Veter o lasă pe Veda singură pentru a

nu-i stînjeni revederea cu Erg. După ce lucrează un timp la o exploatare submarină de titan, Dar Veter e rechemat urgent de Consiliul astronautic din pricina unei catastrofe produse pe satelitul 57.

Folosind instalațiile lui Kor Jull din Tibet, Mwen Mas și Ren Boz se pregătesc pentru grandioasa lor experiență prin care vor să învingă Timpul.

(Continuare din numărul 62)

Școala nr. 410, de ciclul trei, se afla în sudul Irlandei. Cîmpii întinse, vii și pilcuri de stejari coborau de pe dealuri verzi pînă la malul mării. Veda Kong și Evda Nal sosiseră la o oră de curs. Înaintau încet pe culoarul circular care înconjura clasele așezate pe perimetrul clădirii rotunde. Era o zi înnorată, cu ploaie cernută, și lecțiile se țineau înăuntru, și nu ca de obicei afară sub copaci, pe întinsele pajiști. Amîndouă strecurau cîte o privire prudentă în clase, căutînd s-o găsească pe fata Evdei și să rămînă totuși neobservate.

În prima încăpere, pe un întreg perete văzură un vector desenat cu cretă albastră și înfășurat de o spirală desfășurată în lărgime și în direcția vectorului. Două sectoare ale spiralei erau înconjurate de elipse transversale, în care era înscris un sistem de coordonate dreptunghiulare.

— Matematică bipolară !? spuse cu spaimă glumeață Veda.

— Ba cred că-i ceva mai mult, făcu Evda. Să așteptăm o clipă !

— Acum, că am făcut cunoștință cu funcțiunile de umbră ale mișcării cohleare, adică ale mișcării ascendente-spirale, care se nasc în cuprinsul vectorului — și bătrînul profesor cu ochi arzători, înfundați în orbite, mai trecu o dată cu creta peste vector, îngroșînd linia desenată — ne apropiem de noțiunea calculului repagular. Această denumire provine de la vechiul cuvînt latinesc „repagulum" care înseamnă „barieră, obstacol" — mai exact, trecerea de la o însușire la alta, privită sub aspectul ei biunivoc *... „Profesorul arătă o elipsă largă, de-a curmezișul spiralei, și urmă : «Cu alte cuvinte, cercetarea fenomenelor de trecere dintr-o stare într-alta...»."

Veda Kong se ascunse după ieșitura zidului, trăgînd pe prietena ei de mînecă :

— Este ceva cu totul nou ! Face parte din domeniul de care ne-a vorbit Ren Boz al vostru atunci, pe malul mării...

Se uitară într-o altă clasă. Profesoara, întoarsă cu spatele la ele, și elevii pasionați de lecția de istorie nu observară nimic. Nimeriseră la cursurile celor mai mari, din ciclul trei, și vedeau aici fete și băieți înalți, de 16 ani.

Deodată Evda Nal o zări pe fiica ei. Fără a bănui prezența mamei, privea gînditoare suprafața ondulată și translucidă a geamului.

Veda Kong o cercetă pe fată, comparînd-o cu mama ei. Același păr negru și lung. Același oval al feței care se îngustează în partea de jos, aceeași frunte lată și pomeți mari, care-i dădeau o expresie copilăroasă. O bluză scurtă, strălucitor de albă, din lînă artificială, sublinia paloarea tenului ei oacheș și negrul intens al ochilor, al ge-

---

* Aspectul sub care ne apare interdependența a două fenomene, ce se condiționează reciproc, în mod precis (N. R.).

nelor și sprincenelor. Singura ei podoabă era un colier din mărgean roșu. Ca toți ceilalți elevi, fata Evdei purta pantaloni scurți.

Se retraseră repede pe sală: profesoara părăsea clasa. In urma ei veneau cîțiva elevi, printre care și Rhea, fata Evdei. Dînd cu ochii de maică-sa, de care era nespus de mîndră și pe care se străduia mereu s-o imite, fetița rămase nemișcată. Evda nici nu știa că avea la școală un cerc de admiratori, care hotărîseră să-și aleagă in viață aceeași cale ca și celebra Evda Nal...

— Mama! rosti in șoaptă fetița și, aruncind o privire sfioasă tinerei femei care o insoțea pe mama ei, se lipi de Evda.

Profesoara se opri, se apropie de ele și le salută prietenos.

— Trebuie să inștiințez consiliul școlar și pe președinte, spuse ea fără a lua seama la gestul de protest al Evdei. Vom trage oarecare foloase din vizita dumitale.

— Mai bine profitați de venirea prietenei mele, și Evda o prezentă pe Veda Kong.

Profesoara de istorie se roși toată, arătind acum foarte tinără.

— Foarte bine, făcu ea căutind să-și păstreze tonul grav, ne pregătim tocmai de o nouă promoție din grupele mari. Pentru tinerii noștri elevi va fi o mare fericire să vă cunoască... Nu-i așa, Rhea?

Fetița Evdei bătu din palme, iar profesoara porni cu pas ușor de gimnastă spre incăperile de serviciu aflate intr-o anexă lungă și dreaptă.

— Rhea, vrei să lipsești de la o oră de muncă și să te plimbi cu noi in grădină? ii propuse Evda. N-o să mai am timp să vin la tine pină la alegerea probelor pe care trebuie să le dai. Rindul trecut n-am hotărit nimic definitiv...

Fără să răspundă, Rhea o luă de braț pe mama ei.

Ca să le lase singure, Veda se indreptă spre un mic observator astronomic care se zărea in depărtare.

Agățată ca un copil de brațul puternic al mamei sale, Rhea mergea dusă pe gînduri.

— Hai să ne sfătuim in privința proiectelor tale, ii spuse drăgăstos mama.

Rhea iși deschise sufletul cu increderea spontană a copiilor din era Marelui Cerc, care n-au cunoscut nici ironia jignitoare, nici neințelegerea. Era o intruchipare a tinereței care nu cunoaște incă viața, dar este plină de visuri și așteptare. Implinind 17 ani, fata urma să absolve școala și să treacă la indeplinirea Isprăvilor lui Hercule, care durau trei ani. In cursul acestor probe se precizau definitiv inclinațiile și capacitățile ei. Urmau apoi doi ani de studii superioare, după terminarea cărora căpăta dreptul de a lucra de sine stătător in specialitatea aleasă. In răstimpul lungii sale vieți, omul reușea să-și facă studiile superioare in cîte cinci și șase specialități, schimbindu-și felul de activitate; totuși alegerea primei și a celei mai dificile activități — a isprăvilor lui Hercule — era cit se poate de importantă. Tocmai de aceea, această alegere cerea o meditație prealabilă aprofundată, sub indrumarea obligatorie a unui sfătuitor mai in virstă.

— Ați trecut probele psihologice de absolvență? intrebă Evda incruntind din sprincene.

— Le-am trecut. Eu am 20—24 la primele opt grupe, 18 și 19 la grupa a zecea și a treisprezecea și 17 la grupa a șaptesprezecea! se lăudă Rhea.

— Minunat! se bucură Evda. Ai toate căile deschise. Nu ţi-ai schimbat alegerea celei dintii isprăvi?

— Nu. Vreau să fiu infirmieră pe Insula Uitării, iar pe urmă tot cercul nostru va lucra la Spitalul de psihiatrie din Iutlanda.

Rhea ii povesti mamei sale despre cercul „discipolilor" acesteia. Evda rise fără răutate de aceşti tineri şi zeloşi psihologi, dar Rhea o rugă să devină mentor al membrilor cercului, care trebuiau şi ei să-şi aleagă probele.

— *Voi fi nevoită* să rămin aici pînă la sfirşitul concediului meu, rise Evda. Şi ce va face in acest timp Veda Kong?

Fetiţa işi aduse aminte de insoţitoarea mamei.

— *Este foarte drăguţă,* spuse ea grav, şi aproape tot atit de frumoasă ca şi tine!

— Cu mult mai frumoasă!

— Nu, tu eşti mai bine... Şi *nu pentru* că eşti mama mea, *stărui* fata. Poate că, la prima vedere, ea să pară mai frumoasă, dar tu porţi in tine templul sufletului, pe care deocamdată Veda Kong nu-l are. Nu vreau să spun că nu-l va avea cindva. Dar încă nu şi l-a construit. Cînd o să-l *construiască, atunci...*

— O va eclipsa pe maică-ta, aşa cum luna eclipsează o stea...

Rhea clătină energic din cap:

— Dar parcă tu ai să rămii pe loc? Vei ajunge şi mai departe ca ea!

Evda mingiie părul neted al fetiţei, privindu-i chipul ridicat spre dinsa:

— Ajunge cu atitea laude, fetiţa mea! Trebuie să ne grăbim!

Veda Kong umbla încet pe alee, afundindu-se tot mai mult in păduricea de arţari cu frunza lată, care cu un foşnet dulce, işi mişcau frunzişul greu şi umed. Primele năluci ale negurii de seară dădeau să se ridice de pe pajişte, dar vintul le alunga indată.

Eminenta istoriciană se intoarse cu gindul spre îndepărtatele zile *cînd* şi ea fusese o tinără fiinţă din ciclul III, toată numai contradicţii: plină de dorinţa arzătoare de a jertfi, dar şi judecind lumea numai din punctul ei de vedere, cu egoismul unui animal sănătos. Cit de mult au făcut atunci pentru ea profesorii! Intr-adevăr, in lumea noastră nu exista o operă mai inaltă. In miinile invăţătorului se află viitorul omenirii. Căci numai prin sforţările sale omul se ridică tot mai sus şi devine tot mai puternic, indeplinind sarcina cea mai grea: *aceea de a se invinge pe sine insuşi,* de a stăpîni *intunecosul substrat de origine animalică, ce formează* o *latură inevitabilă* a sufletului nostru.

Veda Kong o luă spre un golf mic, inconjurat de pini, din direcţia căruia *venea zvonul glasurilor unor copii. In curind dădu peste un* grup de zece băieţandri cu şorţuri din masă plastică. Ei meştereau de zor la o birnă lungă de stejar, cu nişte topoare, aceste unelte inventate încă in peşterile erei de *piatră.* Tinerii constructori o salutară politicos şi ii explicară că, luind exemplu de la eroii din trecut, vor să construiască un vas fără ajutorul ferăstraielor automate şi al maşinilor de montaj. Pe această corabie aveau să călătorească spre ruinele Cartaginei, in timpul vacanţelor, împreună cu profesorii lor de istorie, geografie şi muncă.

Veda le dori spor la lucru şi voi să-şi continue plimbarea. *Din* grupul copiilor ieşi un băiat inalt şi subţire, cu părul galben.

— Ați venit cu Evda Nal !? Aș putea să vă pun cîteva întrebări ?

Veda consimți bucuros.

— Evda Nal lucrează la Academia de bucurii și necazuri. Noi am studiat orînduirea socială a planetei noastre și a altor cîtorva lumi; nu ni s-a vorbit însă de însemnătatea acestei academii. Vă rog să fiți bună și să ne explicați...

Și Veda le vorbi despre grandioasa statistică pe care o întocmește Academia *în planul psihologic* al existenței sociale, făcînd bilanțul suferințelor și al fericirii din viața fiecărui om în parte și studiind necazurile în conformitate cu diferitele vîrste. Etapa următoare o forma stabilirea dinamicii bucuriilor și a necazurilor în raport cu *anii vieții întregii omeniri. Oricît de mare ar fi varietatea* în *ceea* ce privește calitatea acestor stări sufletești. rezultatele unui bilanț general, prelucrate cu ajutorul metodelor stohasticei, permit să se stabilească anumite legi importante. Consilii cu sarcina de a conduce dezvoltarea societății se străduiau din răsputeri să îndrepte orice înrăutățire posibilă și să obțină indici cît mai buni. Și doar atunci cînd bucuriile creșteau sau se obținea un echilibru dinamic al acestor *bucurii față de necazuri*, se *considera că dezvoltarea societății se* desfășoară satisfăcător.

— Cu alte cuvinte, Academia de bucurii și necazuri este cea mai importantă dintre toate! spuse un alt băiețaș cu priviri îndrăznețe și plin de istețime. Ceilalți rîseră și primul interlocutor al Vedei Kong lămuri :

— Ol caută în toate întîietatea. Nu visează decît la conducătorii de odinioară, care nu depindeau de nimeni...

— Este o cale primejdioasă, zîmbi Veda. În calitatea mea de istoric, pot să vă spun că acești mari conducători au fost în realitate oamenii cei mai dependenți și cei mai încătușați.

— Încătușați prin condiționarea acțiunilor lor? întrebă băiatul cu părul ca paiul.

— Chiar așa. *Dar* aceasta *se întîmplă într-o societate care se* dezvoltă inegal. și adesea greșit. Acum, întîietatea locul de frunte, în sensul că acțiunile celorlalți sînt cu neputință fără el. aparține *fiecăruia dintre Consilii.*

— Dar Consiliul economic? Fără el nimeni nu poate să întreprindă nimic important. obiectă cu prudență Ol, puțintel rușinat, totuși fără să-și piardă cumpătul.

— Poate din cauză că economia formează singura bază reală a existenței noastre. Dar am impresia că ai o concepție oarecum greșită despre locul de frunte... Ați studiat citoarhitectonica * creierului uman?

Băieții răspunseră afirmativ.

Veda le ceru un băț și le desenă pe nisip cercurile care reprezen*tau cele mai* importante instituții mondiale.

— *Uite, în centru este Consiliul* economic. Să ducem de *la el* legături directe înspre organele lui consultative: Academia de bucurii și necazuri. Academia forțelor de producție. Academia de stohastică și de previziune. Legătura aceasta laterală duce spre un organ cu activitate de sine stătătoare: Consiliul astronautic, legat nemijlocit

---

* Citoarhitectonica = *studiul detaliat al structurii creierului după* distribuirea și specializarea celulelor nervoase. (N. A.)

de Academia radiațiilor dirijate și de Stațiunile exterioare ale Marelui Cerc. Mai departe...

După ce desenă pe nisip o schemă complicată, le spuse:

— Toate acestea nu vă amintesc de creierul omenesc? Centrele de cercetări și studii reprezintă centrele senzoriale. Consiliile sint centre asociative. Știți și voi că întreaga viață este compusă din *dialectica atracției și reacției, a ritmului de explozii și de acumulări,* din excitare și frinare. Centrul principal de frinare il formează Consiliul economic, care transpune orice pe tărimul posibilităților reale ale organismului social și ale legilor lui obiective. Această interdependență dialectică a forțelor opuse, transformată intr-o activitate armonioasă, se manifestă atit in funcțiunea creierului nostru, cit și in aceea a societății noastre; și una și cealaltă își continuă neconteniț progresul. Odinioară aceasta se chema cibernetică sau știința de a conduce, iar oamenii se străduiau să reducă cele mai complexe interacțiuni și transformări la operații relativ simple efectuate de mașini. Dar aceasta era un efect al ignoranței noastre. Pe măsură ce știința se dezvolta, fenomenele și legile termodinamicei, biologiei, economiei apăreau tot mai complicate, făcind să dispară o dată pentru totdeauna concepțiile simpliste despre atomi, medicină sau despre legile de dezvoltare ale societății.

Băieții o ascultau pe Veda cu cea mai desăvirșită atenție.

— Și ce anume este mai important intr-o asemenea orinduire a *societății?* se adresă dinsa amatorului de conducători. Acesta tăcu incurcat. Primul băiat ii veni insă in ajutor.

— Progresul! declară el cu indrăzneală.

— Pentru acest răspuns meriți un premiu! strigă ea și, cercetindu-și imbrăcămintea, scoase de pe umărul sting o broșă emailată, ce reprezenta un albatros alb zburind deasupra mării albastre. O intinse băiatului pe palma deschisă. Copilul nu se putea hotări s-o ia.

— Ia-o ca o amintire a convorbirii noastre de azi și a... progresului! stărui Veda, și băiatul luă broșa. Ținindu-și cu mina umărul bluzei ce cădea, Veda porni indărăt spre parc. Broșa era un dar al *lui Erg Noor și faptul că o dăruise la rindu-i insemna foarte mult* — intre altele și dorința ciudată de a se lepăda cit mai repede de trecut, de ceea ce a fost și nu mai este.

In rotonda din mijlocul școlii se adunase toată populația acelei cetăți școlare. Evda Nal, imbrăcată intr-o rochie neagră de călătorie, se urcă pe o estradă aflată in centru și luminată de sus și-și plimba calm privirile peste rindurile de bănci in amfiteatru. Auditorii amuțiră ascultindu-i glasul limpede și domol.

— 17 ani reprezintă o cotitură in viață. In curind veți rosti, in adunarea Circumscripției irlandeze, cuvintele tradiționale: „Voi, cei *mari,* care m-ați chemat pe calea muncii, primiți dorința și priceperea mea, primiți-mi munca și invățați-mă. Dați-mi o mină de ajutor, căci calea este intunecoasă și vă voi urma". In formula aceasta străveche, printre rindurile ei, sint cuprinse foarte multe lucruri, iar azi vă voi vorbi despre ele.

Din fragedă copilărie vi se predă filozofia dialectică, denumită pe vremuri, in cărțile secrete ale antichității: „Taina dualității". Pe atunci se credea că n-o pot stăpini decit cei „inițiați". Astăzi puteți pricepe lumea din cea mai fragedă tinerețe cu ajutorul legilor dialecticii, și marea ei putere este la indemina oricui. Ați venit pe lume *intr-o societate pe care generații de miliarde de oameni au creat-o*

și au orinduit-o cu înțelepciune, trudind anonim și luptînd în epocile întunecate de cruzime și tiranie, pentru o viață mai bună. Purtați în voi o moștenire lăsată de acești luptători, dar în același timp și una rămasă de la asupritori barbari, nemernici și lași. De la înfiripcrea celor dintîi societăți bazate pe diviziunea muncii s-au perindat pe pămînt cinci sute de generații. În acest răstimp, rasele și popoarele s-au amestecat. Oricare dintre voi poartă în sine cîte o picătură de singe, cum se spunea pe vremuri, sau mecanisme ereditare, cum zicem noi acum, moștenite de la cîte un alt popor. S-a depus o muncă uriașă pentru a epura ereditatea de urmările folosirii imprudente a radiațiilor și de bolile răspîndite mai înainte care au pătruns în mecanismele acestei eredități. Diferite particularități specifice ale raselor au determinat, amestecîndu-se, cele mai complexe combinații ale eredității psihologice. Iată de ce psihologia joacă acum un rol atît de important.

Educarea unui om nou reprezintă o muncă de mare finețe, implicînd analiza individuală și o excesivă prudență. A trecut demult timpul cînd societatea se mulțumea cu oameni crescuți oricum, întîmplător, scuzind defectele lor prin ereditatea și natura animalică a omului. Acum orice om rău-crescut reprezintă o mustrare vie adusă în*tregii societăți, o greșeală penibilă de care răspunde un colectiv* întreg de oameni.

Voi, care n-ați scăpat încă de egocentrismul propriu vîrstei voastre și de o supraapreciere a Eului vostru, trebuie să vă dați cît mai limpede seama ce mult depinde de voi, în ce măsură vă puteți înșivă crea libertatea și semnificația vieții voastre. Vaste posibilități de a vă alege calea vă stau înainte. Dar această libertate a alegerii înseamnă totodată și o deplină răspundere a alegerii. Visurile omului necivilizat care dorea să se întoarcă în sînul sălbaticei naturi și care tînjea după libertatea comunităților și a relațiilor primitive au dispărut de mult. În fața omenirii ce-a știut să unească mase colosale de oameni stătea alegerea reală: să se supună disciplinei sociale sau să piară. Căci nu există alte căi pentru a putea trăi pe planeta noastră, cu toate că natura ei este destul de generoasă. Acei filozofi absurzi care visau o întoarcere la natură nu înțelegeau și nici nu iubeau cu adevărat natura; căci altfel ar fi cunoscut marea ei cruzime și inevitabila distrugere a tot ce nu se supune legilor ei.

Omul din societatea cea nouă se află în fața necesității imperioase de a se supune unei disciplinări a dorințelor, a voinței și a gîndirii. Lupta cu dușmanul cel mai înverșunat, cel mai primejdios al omului, cu animalul dintr-însul, trebuie dusă în folosul societății și pentru o dezvoltare cît mai mare a intelectului său. Această cale a educării minții și a voinței este acum tot atît de obligatorie pentru oricare dintre noi, ca și educarea trupului smuls din necesitățile oarbe ale naturii și în folosul necesităților raționale ale societății umane. Studierea legilor naturii și ale societății cu economia ei au transformat dorința individuală în știință rațională. Cînd spunem „vreau" subînțelegem: „știu că aceasta se poate".

Și mai avem în noi un dușman primejdios unul cu care luptăm *chiar de la primii pași ai copilului. Este brutalitatea animalică a percepțiilor* care uneori pare naturalețe primitivă. Brutalitatea înseamnă pierderea cheii înțelegerii în consecință și a dragostei, deoarece și măsura înțelegerii o formează tot gradul de afecțiune. Brutalitatea înseamnă apariția unei avidități neastîmpărate care-l face pe om să

rîvnească la roadele creației altuia, pentru că el insuşi devine incapabil să făurească frumosul. Este năzuința spre fericirea brutală a proprietarului, spre posesiunea primitivă şi efemeră, în urma căreia nu rămîne decît o surdă nemulțumire.

Noi ne-am străduit să vă deprindem a căuta o fericire cu mult mai mare: fericirea abnegației pe care ți-o procură ajutorul dat celorlalți, bucuria cea adevărată a muncii care încălzeşte sufletul. V-am ajutat să vă dezbărați de tirania măruntelor dorințe şi preocupări, strămutîndu-vă năzuințele într-o regiune mai înaltă, în domeniul ştiinței şi al artei. O educație fizică îngrijită, o viață curată şi frumoasă dusă de zeci de generații v-au scăpat de cel de-al treilea *duşman înspăimîntător al psihicului omenesc: indiferența, nepăsarea* unui suflet pustiu şi leneş, rezultat al lipsei de energie trupească. Porniți în lume, la muncă, plini de energie, cu un psihic echilibrat, sănătos, purtînd în sufletul vostru — datorită unei corelații fireşti dintre emoții — mai multă bunătate decît răutate. Cu cît veți fi mai buni, cu atît mai bună şi mai ridicată va fi întreaga omenire, deoarece între ea şi fiecare dintre noi există o deplină interdependență, creînd în preajma noastră un mediu spiritual elevat, societatea ne va înălța la rîndul ei pe o treaptă superioară.

Vorbitoarea se opri şi îşi netezi părul cum şi-l netezea şi Rhea, care o urmărea atentă din bancă.

— A fost un timp, urmă Evda Nal, cînd oamenii numeau visuri năzuința de a cunoaşte lumea reală. În acest fel, voi veți visa o viață întreagă şi veți fi fericiți, căci fericirea o dă cunoaşterea, mişcarea, efortul creator şi dezinteresat. Devenind propriii voştri stăpîni în domeniul cunoştințelor, veți cuceri aceeaşi stăpînire şi în dragoste. Să nu luați în seamă prăbuşirile care urmează momentelor de înălțare sufletească: nu sînt decît aceleaşi cotituri, pline de legitate, în spirala mişcării, pe care le întîlnim şi în restul materiei. Realitatea libertății este aspră, dar ați fost pregătiți pentru ea prin disciplina *educației şi prin studiile voastre; tocmai de aceea, totul vă* este permis vouă, celor care vă cunoaşteți răspunderea. Să căutați o fericire nouă şi mai mare, o frumusețe şi mai strălucitoare, o libertate şi mai deplină, faceți lumea şi mai bună decît am făcut-o noi, vîrstnicii voştri şi de cum au făcut-o strămoşii noştri comuni!

. . . .

Instalațiile lui Kor Yull se aflau pe un plai de munte, la un kilometru depărtare de observatorul din Tibet al Consiliului astronautic. Acolo, la altitudinea de 4.000 m, nu mai creşteau alți copaci în afara celor aduşi din Marte, negri-verzui, fără frunze, cu crengile îndoite înăuntru, spre vîrf.

Pe povîrnişurile munților se revărsau grohotişurile formate din colțuroase sfărîmături de stînci. Ici şi colo vedeai scînteind imaculate întinderi de zăpadă.

În spatele ruinatelor ziduri din diorit * — vestigii ale unei mănăstiri, clădită cu o uimitoare îndrăzneală la această mare înălțime — se vedea un turn de oțel tubular care susținea două arcuri ajurate. Pe aceste arcuri, înclinată în unghi şi deschizîndu-se în parabolă spre cer, scînteia o spirală uriaşă din bronz berilic, presărată cu strălucitoarele puncte albe ale contactelor de reniu. ** O altă spi-

---

* Diorit — rocă eruptivă folosită ca piatră de construcție (N.R.).
** Beriliu şi reniu — metale rare (N.A.).

rală, îndreptată cu partea ei deschisă spre sol, era aproape lipită de cea dintii. Sub ea se aflau patru conuri mari acoperite cu un aliaj verzui de *zirconiu** cu *ramificațiile barelor de aducțiune de un* metru în diametru. Către ele duceau stilpi cu inele de ghidaj, formind un branşament temporar pe artera principală a observatorului care avea să primească in timpul emisiilor intreaga energie a stațiunilor de pe planetă. Trecindu-și mina prin părul prăfuit, Ren Boz examina mulțumit completările aduse vechilor instalații, pe care voluntarii le montaseră intr-un termen nemaipomenit de scurt. Cel mai greu le-a fost să sape in stincă tranşee deschise și foarte adinci. Voluntarii, care, drept recompensă pentru eforturile lor, voiau să asiste la desfăşurarea grandioasei experiențe, fuseseră trimiși ceva mai departe de instalații şi aleseseră pentru corturile lor povirnişul lin din spatele observatorului. Mwen Mas, care ținea in miinile lui toată energia Pămintului şi caile din cosmos, stătea aşezat pe o piatră rece in fața fizicianului și ii povestea scuturindu-şi spinarea de frig, ultimele amănunte transmise prin Cerc. În timpul din urmă, satelitul 57 fusese folosit exclusiv pentru menținerea legăturii cu navele astrale şi planetare şi nu mai lucra pentru Cerc. Mwen Mas ii comunică lui Ren Boz moartea lui Vlihh Oz Ddiz lingă steaua E. Deşi obosit, fizicianul se invioră şi spuse:

— Intr-adevăr, crescindu-i la maximum gravitația, steaua E ajunge la o nouă şi uriaşă incălzire. Se formează astfel o supergigantă violetă, in care colosala forță de gravitație de dinainte se atenuează treptat. Această supergigantă nu mai emite radiații roşii: datorită puterii cimpului gravitațional care mai persistă nu ne parvin decit unde scurte.

— Undele luminoase devin violete extreme şi ultraviolete, intări Mwen Mas.

— Nu numai asta. Procesul se dezvoltă mai departe. Cuantele devin tot mai energice, apare un cimp antigravitațional și o zonă antispațiu — un al doilea aspect al mişcării materiei, necunoscut la noi pe Pămint din cauza scalei de lucru extrem de reduse de care dispunem. N-am putea să realizăm aici nimic asemănător, chiar dacă am arde tot hidrogenul din oceanele planetei noastre...

Mwen Mas făcu in minte un calcul vertiginos.

— Cincisprezece mii de trilioane de tone de apă, transformate in energia ciclului de hidrogen conform principiului relativității masă-energie reprezintă grosso-modo un trilion de tone de energie. Soarele generează pe minut două sute patruzeci de milioane de tone, avem deci radiația soarelui abia pe zece ani.

Ren Boz zimbi satisfăcut.

— Dar cit ar putea da o supergigantă albastră?

— Cam greu de calculat. Judecă însă şi dumneata. În Marele Nor al lui Magellan există o ingrămădire NGC 1910... Scuză-mă, dar m-am deprins să mă folosesc de vechile denumiri şi indici ale stelelor!

— N-are nici o importanță. Doar n-avem de gind să ne indreptăm intr-acolo telescoapele.

— În această ingrămădire, cu un diametru doar de 70 de parseci, se numără pe puțin o sută de stele supergigante. Acolo se află supergiganta albastră ES din Peştele de Aur (Dorado), care are in

* Zirconiu — metal rar, foarte rezistent la coroziune (N. A.).

spectru dungi luminoase de hidrogen și dungi întunecate, lîngă marginea violeta. Steaua aceasta este mai mare decît orbita Pămîntului; ce-i drept, este dublă și are o luminozitate de o jumătate de milion de Sori de-ai noștri! Te-ai gîndit la o asemenea stea? În aceeași îngrămădire există și stele mai mari, cu un diametru cît orbita lui Jupiter. Ele sînt însă numai pe cale de încălzire după starea E.

— Să lăsăm deoparte supergigantele. Timp de milenii, oamenii au privit nebuloasele inelare din Vărsătorul, Ursa Mică și Lira, fără să știe că în fața lor se află cîmpuri neutre de gravitație-zero, care, conform legii repagularității, reprezintă tranziția dintre gravitație și antigravitație. Tocmai acolo se și afla enigma spațiului zero.

Ren Boz sări în picioare de pe pragul postului de comandă blindat, construit din blocuri de piatră mari, acoperite cu silicat.

— M-am odihnit. Putem începe!

Inima lui Mwen Mas bătea puternic în piept, de emoție i se pusese un nod în gît. Oftă adînc, sacadat. Ren Boz părea liniștit. Numai strălucirea febrilă a ochilor săi trăda o mare intensitate de gîndire și voință.

Mwen Mas întinse mîna lui mare și strînse mîna mică, dar fermă, a fizicianului. O înclinare a capului — și silueta înaltă a directorului stațiunilor exterioare se și arătă pe drumul ce cobora spre observator. Vîntul rece urla lugubru, rostogolindu-se de pe uriașii munți înghețați ce se înălțau de o parte și de alta a văii. Mwen Mas simți un fior de gheață. Grăbi pasul, deși n-avea nici un rost să se zorească. Experiența trebuia să înceapă peste o oră, după apusul soarelui.

Izbuti să stabilească legătura cu satelitul 57 pe lungimea de undă corespunzătoare stațiunii de pe Lună. Reflectoarele și ghidajele instalate acolo l-au prins pe epsilon-Tucana pentru cele cîteva minute în care satelitul 57, rotindu-se de la latitudinea nordică 33 pînă la Polul Sud, putea să observe steaua de pe orbita lui. Mwen Mas se așeză la tabloul de comandă din încăperea subterană care semăna mult cu aceea de la observatorul mediteranean.

Revăzînd a mia oară datele privitoare la planeta stelei epsilon-Tucana, Mwen Mas verifică metodic orbita calculată a planetei și stabili din nou legătura cu satelitul, indicînd o corectare infinitezimală. Căzură de acord că, în clipa conectării cîmpului, observatorii de pe satelitul 57 vor modifica cu multă prudență și foarte încet direcția, urmînd un arc de cerc de patru ori mai mare decît paralaxa stelei.

Oricît de greu s-ar fi părut că se scurge timpul, în cele din urmă veni și momentul hotărîtor. Pe ecranul de legătură cu instalația experimentală apăru Ren Boz. Părul lui aspru era mai zbîrlit ca niciodată.

Dispecerii stațiunilor energetice, preveniți cu o jumătate de oră mai înainte, comunicară că sînt gata. Mwen Mas puse mîna pe manetele de comandă, dar o mișcare a lui Ren Boz, de pe ecran, îl făcu să se oprească.

— Ar trebui să prevenim stațiunea Q de rezervă din Antarctida. Poate că nu ne ajunge energia de care dispunem.

— Am și făcut-o, stațiunea este gata.

Fizicianul se mai gîndi cîteva clipe.

— În peninsula Ciukotka și în Labrador există posturi de energie F. Ar trebui să ne înțelegem cu ei ca să se conecteze pe rețea

în momentul inversiunii cîmpului: mă tem că aparatul nu este chiar atît de perfect...

— Am făcut și asta.

Ren Boz se înseninâ la față și făcu un semn cu mîna.

O coloană uriașă de energie ajunse pînă la satelitul 57. Pe ecranul emisferic al observatorului apărură fețele tinere și excitate ale observatorilor.

Mwen Mas îi salută pe oamenii aceștia îndrăzneți și se informă cu privire la corectarea erorii semnalate, verifică concordanța coloanei de energie și gradul în care aceasta urmărea satelitul. Canaliză apoi energia spre instalația lui Ren Boz, și capul fizicianului dispăru de pe ecran.

Indicatorii de putere își mișcau acele spre dreapta, arătînd continua creștere a tensiunii. Semnalele ardeau tot mai intens, cu o lumină din ce în ce mai albă. Indicatorii de încărcare scădeau însă în salturi, apropiindu-se de linia zero, în măsura în care Ren Boz conecta alte și alte radiante de cîmp. Un vuiet puternic venind dinspre instalația experimentală îl făcu pe Mwen Mas să tresară. Dar africanul știa ce are de făcut. O mișcare a manetei, și torentul de energie de la stațiunea Q năvăli spre ochii magici ai aparatelor pe cale de a se stinge, înviorînd acele lor care coborau. De îndată ce Ren Boz conectă invertorul general, acele săriră totuși la zero. Într-o clipă, aproape instinctiv, Mwen Mas conectă dintr-o dată cele două stațiuni F.

Avu impresia că toate aparatele se sting. Întreaga încăpere se umplu de o lumină palidă, ciudată. Orice sunet amuți: directorul stațiunilor surzise. Încă o clipă — și umbra morții pluti peste conștiința africanului, amorțindu-i toate senzațiile. Simțind în cap o apăsare ciudată, luptă cu mîinile încleștate pe marginea mesei de comandă, gemînd din cauza sforțărilor și a durerii îngrozitoare din șira spinării. Într-o parte a încăperii subterane lumina cea palidă deveni mai intensă. Mwen Mas nu-și putu însă da seama ori uitase de unde venea. Poate că dinspre ecran sau din partea instalației lui Ren Boz...

Deodată parcă s-ar fi sfîșiat o cortină de negură și Mwen Mas auzi deslușit clipocitul valurilor. Un miros inexprimabil și de neasemuit pătrunse în nările sale larg umflate. Cortina se trăgea spre stînga, în timp ce spre dreapta tot mai unduia încă vechea ceață cenușie. În stînga răsăreau ca niște năluci munții înalți de aramă cu păduricea de copaci albaștri la marginea lor: undele unei mări violete se zbăteau chiar la picioarele lui Mwen Mas. Cortina se trase și mai spre stînga, și Mwen Mas își văzu visul: o femeie cu pielea de aramă stătea așezată pe palierul de sus al scării, la o masă de piatră albă, cu coatele pe suprafața ei lustruită, privind undeva peste apele oceanului. În ochii ei depărtați citi uimirea și extazul. Femeia se ridică în picioare, îndreptîndu-și mijlocul cu o grație infinită și-și întinse mîna spre african. Pieptul ei se ridica des, agitat de o respirație adîncă, emoționată. În clipa aceasta de delir, Mwen Mas își aduse aminte de Ciara Nandi.

— *Offa alli kor!* spuse femeia și glasul ei melodios, dulce și răsunător pătrunse în inima lui Mwen Mas. Deschise gura ca să-i răspundă, dar cortina se închise. În locul minunatei viziuni izbucni o flacără verde, un șuierat zguduitor străbătu odaia. Pierzîndu-și cunoștința, africanul simți cum o putere totodată irezistibilă și dulce

îl înşfacă, îl încovoaie, îl învîrteşte ca rotorul unei turbine cu turaţie mare şi, in sfîrşit, îl turteşte de ceva tare... Ultimul său gînd a fost: ce se întîmplă cu staţiunea şi cu Ren Boz?...

Capitolul VIII
INSULA UITARII

Colaboratorii observatorului şi constructorii, aflaţi pe coastă la o oarecare depărtare, n-au văzut mare lucru. Pe cerul adinc al Tibetului păru că trece ceva care a intunecat lumina stelelor. Apoi de sus năvăli in cascadă o forţă nevăzută care se prăbuşi pe instalaţia experimentală din vîrful muntelui. Acolo, luind înfăţişarea unui vîrtej, ridică o imensă masă de pămint şi de pietre. O trimbă neagră ca păcura şi cu un diametru de un sfert de kilometru ţişni, ca proiectată dintr-un tun hidraulic, spre clădirea observatorului, se avîntă în sus, se frînse in două şi din nou izbi instalaţiile, prefăcindu-le in ţăndări şi împrăştiindu-le în toate părţile. Totul n-a durat decit o clipă, apoi s-a făcut iar linişte. În aerul plin de praf rămăsese doar un miros de piatră încinsă şi de incendiu, amestecat cu o mireasmă stranie, ce amintea aerul întinderilor maritime.

Oamenii adunaţi in grabă la locul catastrofei văzură că de-a lungul văii dintre munţi şi clădiri se intinde un şanţ adinc cu marginile topite, iar povirnişul indreptat spre observator fusese in intregime smuls. Clădirea observatorului rămăsese întreagă. Şanţul ajunsese pînă la peretele răsăritean, distrusese sălile de transformatori şi se proptise în cupola camerei subterane, acoperită cu un strat de bazalt topit, gros de patru metri. Bazaltul fusese retezat ca şi cum l-ar fi luat cineva cu o uriaşă maşină de şlefuit: o parte se menţinuse totuşi nevătămată, ceea ce a salvat de la o distrugere totală instalaţiile subterane ale staţiunii exterioare, in care se afla Mwen Mas.

Intr-o scobitură din sol se inchegase un riu de argint revărsat: se topiseră siguranţele staţiunii energetice de recepţie. În curind cablurile reţelei de rezervă au fost restabilite. La lumina reflectorului din vîrful farului de pe calea de acces, oamenii văzură o privelişte uimitoare: metalul construcţiilor experimentale fusese intins ca un strat subţire pe tot şanţul, care strălucea de parc-ar fi fost cromat. În malul abrupt al povîrnişului, retezat ca de un cuţit uriaş, se încrustase o bucată dintr-o spirală de bronz. Piatra se topise şi cursese, formind un strat sticlos, intocmai ca o ceară roşie sub o pecete încinsă. Cîteva roşiatice volute metalice cu zimţii albi ai contactelor de reniu, infundate in această piatră topită, străluceau in lumina electrică aidoma unei flori încrustate în email. O privire aruncată acestei bijuterii de o sută de metri in diametru trezea in suflet un sentiment de spaimă in faţa necunoscutei puteri, care cu puţin inainte bîntuise aici.

După ce coborîrea spre camera subterană a fost degajată de dărîmături, îl găsiră pe Mwen Mas în genunchi, cu fruntea lipită de soclul rece al izolatorului. Directorul staţiunilor exterioare incercase, probabil, să scape de acolo, în clipele cînd îşi regăsise conştiinţa. Printre voluntari erau numeroşi medici. Organismul viguros al africanului, ajutat de medicamente tot atît de puternice, reuşi să biruie şocul suferit. Sprijinit din amîndouă părţile, Mwen se ridică clătinîndu-se în picioare.

— Ren Boz? Ce-i cu el?
Oamenii din jurul savantului se întunecară la față. Directorul observatorului le raspunse cu un glas răgușit:
— Ren Boz a fost crunt mutilat. Nu se știe dacă va mai trăi citeva ceasuri...
— Unde este?
— A fost găsit dincolo de dărimături, pe povirnișul estic. Probabil că fusese aruncat afară din clădirea instalației. In virful muntelui nu mai există nimic... Pină și ruinele sînt complet măturate!
— Și Ren Boz a rămas acolo?
— Nu poate fi deplasat. Are oasele zdrobite, coastele rupte, abdomenul... îi e spintecat și intestinele i-au ieșit afară... Se află acolo cinci medici. Deasupra lui s-a ridicat un cort steril de operație. Alături de el se află doi oameni care și-au exprimat dorința să-i doneze singe. Inima și ficatul artificial au și inceput să funcționeze.
— Atunci, vă rog, să mă duceți in camera de convorbiri. Stabiliți legătura cu rețeaua mondială și chemați centrul de informație al zonei nordice. Chemați și satelitul 57!
— Am incercat să-l chemăm, dar nu răspunde.
— Telescoapele au scăpat?
— Da, toate.
— Căutați-l cu ajutorul telescopului și studiați-l, mărindu-l puternic cu ajutorul invertorului electronic. Să mergem!
Colaboratorul de noapte al Centrului Nordic de informații văzu apărind pe ecran o față murdară de singe și praf, cu ochii strălucind febril. In prima clipă nu-și dădu seama că este directorul stațiunilor exterioare, o personalitate bine cunoscută pe planetă.
— Trebuie să vorbesc cu președintele Consiliului astronautic Grom Orm și cu psihiatra Evda Nal.
Colaboratorul de serviciu dădu afirmativ din cap și incepu să manevreze butoanele și vernierele mașinii de memorizat. Răspunsul veni peste citeva secunde.
— Grom Orm pregătește materiale pentru consiliu și de aceea de o săptămînă locuiește acolo, la Casa de oaspeți. Doriți să chem consiliul?
— Chemați-l! E vorba de viața unui savant de frunte!
Colaboratorul ridică ochii de pe schemele lui.
— S-a intimplat o nenorocire?
— O mare nenorocire!
— Trec ajutorului meu garda ca să mă pot ocupa exclusiv de treburile dumneavoastră. Așteptați!
Mwen Mas se lăsă in fotoliul ce i-a fost oferit, căutind să-și adune puterile și gindurile. In odaie năvăli directorul observatorului.
— Am fixat adineauri punctul satelitului 57. Nu mai există!
Mwen Mas se ridică in picioare, uitind de trupul său sfîlcit.
— N-a mai rămas decit o bucată mai mare din peretele din față — astroportul, urmă tragica relatare. Acum zboară pe aceeași orbită. Probabil că mai există și unele fragmente mai mici, care n-au fost incă descoperite...
— In cazul acesta, observatorii...
— Au pierit fără doar și poate!
Mwen Mas își incleștă pumnii și-și reluă locul din fotoliu. Se

scurseră cîteva chinuitoare clipe de tăcere. În sfîrşit, ecranul se aprinse din nou.

— Grom Orm este la aparatul Casei Consiliilor, spuse colaboratorul de serviciu şi întoarse o manetă.

Pe ecranul unde se vedea acum o sală mare slab luminată apăru capul atît de caracteristic al preşedintelui Consiliului Astronautic: o faţă îngustă părînd că spintecă spaţiul, cu un nas mare, coroiat, ochii adînciţi sub sprîncene colţuroase de sceptic, curbura întrebătoare a buzelor ferme. Întîlnind privirea lui Grom Orm, Mwen Mas îşi plecă fruntea:

— Adineauri a pierit satelitul 57!

Grom Orm tresări, figura lui păru să se ascută şi mai mult.

— Cum de s-a putut întîmpla una ca asta?

Mwen Mas povesti totul pe scurt şi cu multă precizie, fără să ascundă faptul că experienţa fusese făcută în secret. Sprîncenele preşedintelui se îmbinară, în jurul gurii se desenară cute adînci. Privirea-i rămase însă calmă.

— Aşteaptă puţin, am să mă interesez de ajutorul necesar lui Ren Boz. Crezi că Af Nut?...

— O, dacă ar putea Af Nut!

Ecranul se întunecă. Aşteptarea reîncepu iar, lungă, chinuitoare. Mwen Mas reuşea să se stăpînească numai cu preţul unor sforţări uriaşe. Nu-i nimic, nu mai e mult... Iată-l şi pe Grom Orm!

— L-am convins pe Af Nut şi i-am pus la dispoziţie o navă planetară. Pentru a-şi pregăti aparatajul şi asistenţii, are nevoie de mai puţin o oră. Peste două ore va sosi la observatorul vostru. Pregătiţi cele necesare pentru a transporta pînă la rănit o încărcătură mare... Acum să vorbim de dumneata. Experienţa a izbutit?

Întrebarea îl găsi pe Mwen Mas nepregătit. Îl văzuse, desigur, pe epsilon-Tucana. Dar oare fusese aceasta o reală luare de contact cu lumea aceea nespus de depărtată? Sau poate numai o halucinaţie produsă de emoţiile trăite de dorinţa lui fierbinte! Putea el, un savant, să declare sus şi tare lumii întregi că experienţa lui a reuşit, că pentru repetarea ei este nevoie de noi sforţări, investiţii şi jertfe? Nevrînd să expună riscului pe nimeni altul, Ren Boz şi cu el lucraseră la această experienţă singuri, numai ei doi.

— N-am nici o dovadă că experienţa a reuşit. Nu ştiu ce va spune Ren Boz... dacă va mai putea vorbi.

Pe faţa lui Grom Orm se zugrăvi cea mai sinceră dezamăgire. Pînă atunci nu fusese decît atent, acuma însă deveni sever.

— Şi ce ai de gînd să faci?

— Vă rog să-mi daţi voie să predau imediat lui Junii Ant staţiunile exterioare. Nu mai sînt demn să le conduc nici măcar o singură clipă. Pe urmă... rămîn cu Ren Boz pînă la sfîrşit... Africanul se opri o clipă şi se corectă: ...pînă la sfîrşitul operaţiei. După aceea, mă retrag pe Insula Uitării pînă la ziua judecăţii... M-am şi condamnat singur!

— Se poate să ai dreptate. Totuşi, deoarece mai multe împrejurări îmi sînt neclare, mă abţin să emit vreo judecată. Fapta dumitale va fi analizată la prima şedinţă a consiliului.

Grom Orm privi lung la african, de parc-ar fi vrut să mai adauge ceva, dar, în cele din urmă, făcu doar un gest de adio. Ecranul se stinse tocmai la timp, pentru că nefericitul savant simţi că-şi pierde cunoştinţa.

— Comunicați Evdei Nal tot ce s-a intîmplat, mai spuse el in șoaptă adresindu-se directorului observatorului, apoi se prăbuși pe podea, făcu cîteva încercări zadarnice de a se ridica și rămase nemișcat.

In centrul atenției, la Observatorul din Tibet, stătea acum un om scund și vînjos al cărui ochi mongolic era luminat de un zîmbet vesel. Era ilustrul chirurg Af Nut. In gesturile și vorbele lui avea ceva extraordinar de imperativ. Asistenții sosiți o dată cu el i se supuneau cu acea bucurie cu care, probabil, odinioară ostașii ii urmau pe marii conducători de armate. Dar marele prestigiu al maestrului nu părea să inăbușe propria lor inițiativă. Era un grup extraordinar de armonios al unor oameni puternici, vrednici de a se război cu cel mai de temut dușman al omului — moartea.

Aflînd că genealogia lui Ren Boz nu fusese încă primită, Af Nut izbucni in imprecații furioase. Se liniști însă tot atît de repede aflînd că Evda Nal este aceea care intocmește informația cerută și că o va aduce în persoană.

Directorul observatorului se informă prudent pentru ce anume era nevoie de arborele genealogic și in ce măsură ii puteau ajuta lui Ren Boz indepărtații săi strămoși. Af Nut clipi viclean cu un aer tainic:

— Evidența exactă a genealogiei fiecărui om se ține nu numai spre a putea ințelege structura sa psihică și pronosticurile ce se pot face în această direcție. Tot atît de importante sint și datele privind particularitățile sale fiziologice, gradul de rezistență al organismului, sensibilitatea electivă față de traumatisme și alergia față de medicamente. Alegerea tratamentului nu poate fi cu desăvîrșire exactă fără ințelegerea structurii ereditare și a condițiilor in care au trăit strămoșii.

Directorul voi să mai intrebe ceva, dar Af Nut il opri:

— Am dat un răspuns care-ți permite să reflectezi asupra lui. N-am timp de mai mult!

Directorul bîigui niște scuze pe care chirurgul nu mai stătu să le asculte.

Pe o platformă pregătită la poalele muntelui se construia o clădire transportabilă — sala de operație, se aducea apa, curentul electric și aerul comprimat. Muncitorii care se adunaseră aici in număr foarte mare își ofereau care mai de care serviciile, astfel incit clădirea fu montată in trei ore. Dintre medicii prezenți, printre voluntari, ajutoarele lui Af Nut aleseră cincisprezece oameni pentru a deservi clinica chirurgicală ridicată atît de rapid. Il transportară pe Ren Boz sub o boltă transparentă din materie plastică, sterilizată în intregime și purjată cu aer steril, furnizat de filtre speciale. Af Nut și patru dintre asistenții săi intrară în prima secție a sălii de operație și rămaseră acolo timp de cîteva ceasuri, supunindu-se acțiunii unor unde speciale și a unui gaz saturat cu emanații dezintoxicante pînă cînd chiar și respirația lor deveni sterilă. Atunci începu o activitate rapidă și sigură.

In timp ce oasele sfărîmate și vasele sanguine sfișiate ale fizicianului erau sudate cu ajutorul unor agrafe și cusături din tantal*, care nu produceau iritații in țesuturile organice, Af Nut se ocupă

* Tantal — metal rar, foarte rezistent la coroziune (N. A.).

de viscerele vătămate. Degajate din țesuturile moarte, stomacul și intestinele rănite au fost cusute și cufundate intr-un recipient cu lichidul B-314, un cicatrizant rapid care corespundea particularităților somatice ale organismului. După aceasta, Af Nut trecu la operația cea mai dificilă. Fu scos de sub coaste ficatul innegrit, străpuns de fragmente de oase, și, in timp ce asistenții il țineau in mină, Af Nut îl desprinse cu o siguranță uimitoare și il degajă de firicelele subțiri ale nervilor autonomi aparținind sistemului simpatic și aceluia parasimpatic. Cea mai neinsemnată atingere adusă unei infime ramificații putea duce la leziuni grele și ireparabile. Cu o mișcare fulgerătoare, chirurgul tăie vena portă și fixă la capetele ei țevile unor vine artificiale. Același lucru fu apoi făcut și cu arterele. după care Af Nut puse ficatul intr-un recipient special cu lichidul B-3. După cinci ore de operație, toate organele lui Ren Boz ce suferiseră leziuni se aflau fiecare intr-un alt vas, iar prin vinele lui circula singele artificial pompat de propria-i inimă sănătoasă, care era ajutată de un cord automat. Acum se putea aștepta vindecarea organelor extrase. Af Nut n-ar fi putut inlocui pur și simplu ficatul vătămat cu un altul, dintre cele păstrate in fondul chirurgical al planetei, întrucit pentru acest lucru ar fi fost nevoie de cercetări suplimentare, iar starea bolnavului nu permitea să se piardă nici măcar un singur minut. Alături de trupul său nemișcat, intins ca un cadavru in sala de disecție, rămase de gardă unul dintre chirurgi pină cind următorul schimb de medici își va fi terminat sterilizarea.

Ușile imprejmuirii de protecție ridicate in jurul sălii de operație se deschiseră, și Af Nut apăru, înconjurat de asistenții săi minjiți de singe. Evda Nal, obosită și palidă, il intilni cea dintii și îi intinse arborele genealogic al lui Ren Boz. Af Nut il luă cu nerăbdare, il parcurse și răsuflă ușurat:

— Sper că totul va decurge in cele mai bune condiții. Antecedentele sint favorabile. Să mergem să ne odihnim!...

— Dar... dacă se trezește?

— Vino fără teamă! Nu poate să se trezească, ar fi prea mult pentru el.

— Cit timp va trebui să așteptăm?

— Patru-cinci zile. Dacă datele biologice sint exacte și calculele juste, vom putea opera din nou, punind toate organele la locul lor. Apoi va trebui să-și revină în fire...

— Cit timp puteți rămine aici?

— Zece zile. Din fericire, catastrofa a survenit tocmai intr-o perioadă de intrerupere in activitatea noastră. Profit de ocazie ca să vizitez Tibetul: n-am mai fost aici. Prin forța lucrurilor sint nevoit să trăiesc acolo unde se află cei mai mulți oameni, adică in zona populată!

Evda Nal ii aruncă chirurgului o privire plină de admirație. Af Nut încruntă din sprincene și zimbi.

— Te uiți la mine așa cum, probabil, lumea se uita înainte la cite un idol. Nu șade bine pentru cea mai înțeleaptă dintre elevele mele!

— Intr-adevăr, vă văd intr-o lumină nouă. Pentru prima oară, viața unui om ce-mi este drag se află in miinile unui chirurg. Acum înțeleg și eu ce simt oamenii care au avut parte in viața lor să se

întîlnească cu măiestria dumneavoastră... O măiestrie neasemuită, îmbinată cu imense cunoştinţe!

— Prea bine! Dacă-ţi face plăcere, n-ai decît să mă admiri. Iar între timp eu îi voi face fizicianului dumitale nu numai a doua, ci şi a treia operaţie...

— Care a treia? se miră Evda Nal, dar Af Nut, făcîndu-i ştrengăreşte cu ochiul, arătă înspre cărăruia care urca de la observator. Cu capul lăsat în piept, venea încet către ei Mwen Mas.

— Iată încă unul care de nevoie a ajuns să-mi admire arta. Dacă *nu poţi dormi, stai de vorbă cu el. Eu unul am absolută* nevoie de odihnă. Aşa semizeu cum sînt, în fond tot animal rămîn, un animal care oboseşte şi are nevoie de somn.

Chirurgul dispăru după o ieşitură a dealului unde fuseseră repartizaţi temporar medicii sosiţi cu planetonava. Evda Nal văzu de departe cît de tare se trăsese la faţă, cît de îmbătrînit părea directorul staţiunilor exterioare... adică fostul director. Îi povesti tot ce aflase de la Af Nut, şi africanul oftă uşurat.

— Atunci plec şi eu peste zece zile!

— Crezi că faci bine ce faci, Mwen? Sînt încă mult prea buimăcită de cele întîmplate ca să pot judeca obiectiv. Mi se pare însă că pentru vina dumitale nu meriţi o condamnare atît de categorică.

Mwen Mas se strîmbă dureros:

— Teoria strălucită a lui Ren Boz m-a pasionat. M-am lăsat antrenat de ea, dar n-aveam dreptul să folosesc chiar de la primul experiment întreaga energie a Pămîntului.

— Dar Ren Boz demonstrase că experienţa ar fi inutilă cu o energie mai mică, obiectă Evda.

— Ai dreptate. Trebuia totuşi să fi făcut oarecare experimente prealabile. Am fost nerăbdător ca un copil şi n-am vrut să aştept ani şi ani. Nu te mai osteni să mă convingi: Consiliul nu va face decît să confirme hotărîrea mea, pe care n-o va anula nici Controlul Cinstei şi al Dreptăţii.

— Sînt şi eu un membru al Controlului!

— Dar în afară de dumneata mai fac parte din el încă zece oameni. Şi, întrucît cazul meu priveşte întreaga planetă, va trebui să hotărîţi cu forţele unite ale Controlului din sud şi din nord, aşadar 21 de oameni în afară de dumneata.

Evda Nal puse o mînă pe umărul africanului:

— Să stăm jos, Mwen! Nu te ţii încă prea bine pe picioare. Ştii că primii medici care l-au consultat pe Ren au vrut să facă un consult al morţii?

— Ştiu. Lipseau însă doi oameni. Medicii sînt conservatori, iar conform dispoziţiilor celor vechi, pe care n-au ajuns încă să le abroge, moartea uşoară a unui bolnav nu poate fi hotărîtă decît de către 22 de oameni.

— Nu-i mult de cînd consultul morţii se compunea din 60 de medici!

— Este o rămăşiţă a vechilor temeri de abuz. Din pricina acestora, odinioară medicii îi osîndeau pe bolnavi la chinuri groaznice, iar pe rudele şi prietenii lor la cumplite suferinţe morale atunci cînd nu mai exista nici o salvare, iar moartea ar fi trebuit să fie uşoară şi rapidă. Dar de data aceasta, vezi cît de folositoare

a fost tradiția ? Au lipsit doi medici, iar eu am reușit să-l aduc pe Af Nut... Mulțumită lui Grom Orm.

— Tocmai asta am și vrut să-ți reamintesc. Consultul care a hotărît moartea dumitale socială este deocamdată compus dintr-un singur om.

Mwen Mas luă mîna Evdei și-și lipi buzele de ea. Tînăra femeie îi îngădui gestul acesta, care exprima o prietenie puternică și caldă. În momentul acela, ea era singurul prieten al acestui om viguros, însă încercat atît de greu. Dar dacă în locul ei ar fi fost Ciara ? Nu, pentru a o intîmpina acum, africanul ar fi avut nevoie de un avînt al sufletului pentru care deocamdată n-avea încă forța necesară. Fie să meargă totul deocamdată așa, pînă la vindecarea lui Ren Boz și întrunirea Consiliului Astronautic !

— Nu știi care este cea de-a treia operație la care va fi supus Ren ? schimbă ea subiectul. Mwen Mas se gîndi o clipă, apoi își aduse aminte de cele ce-i spusese Af Nut :

— Vrea să profite de faptul că Ren Boz este în momentul de față sub operație ca să-i curețe organismul de entropia acumulată. Ceea ce de obicei se face cu mult mai încet și mai dificil prin fiziohemoterapie, va putea fi efectuat mult mai rapid și mai temeinic cu ajutorul chirurgiei.

Evda Nal își aminti despre cele învățate cu privire la bazele longevității despre curățirea organismului de entropie. Strămoșii depărtați ai omului — peștii, șopîrlele, copacii — lăsaseră în organismul său stratificări de structuri fiziologice contradictorii, fiecare dintre structurile cele vechi posedînd particularitățile sale în formarea reziduurilor entropice ale activității vitale. Aceste sectoare ancestrale ale acumulărilor de entropie, vechi focare ale îmbătrînirii și ale bolilor, au început să fie supuse unei curățiri energetice prin spălări chimice și prin acțiunea razelor.

În natură, eliminarea entropiei din organismele vii apare tocmai ca necesitatea lor de a se naște din indivizi diferiți proveniți din locuri depărtate. Această restructurare a eredității în luptă cu entropia și această sorbire de forțe noi din lumea înconjurătoare constituiau cea mai complexă enigmă a științei la dezlegarea căreia au muncit de mii de ani biologi, fizicieni, paleontologi și matematicieni. Merita însă osteneală : viața a putut fi prelungită aproape pînă la două sute de ani, iar ceea ce e mai important, a dispărut cu desăvîrșire bătrînețea...

Mwen Mas ghici gîndul psihiatrei.

— Mă gîndeam la o nouă și mare contradicție din viața noastră, spuse el încet. Pe de o parte avem o medicină biologică bine înarmată, care dăruiește organismului forțe noi, iar pe de altă parte, activitatea creatoare a creierului, care se intensifică mereu și ne consumă rapid. Cît de complicat este totul în orînduirea lumii noastre !

— Deocamdată frînăm dezvoltarea celui de-al treilea sistem de semnalizare al omului, consimți Evda Nal. Descifrarea gîndurilor altora ușurează mult comunicarea dintre indivizi, cere însă o mare cheltuială de forțe și slăbește centrele de frînare, ceea ce constituie lucrul cel mai primejdios...

— Și totuși majoritatea oamenilor, adevărații muncitori, nu trăiesc decît jumătate din vîrsta posibilă din cauza puternicei tensiuni nervoase. Pe cît am înțeles, medicina nu poate lupta împotriva

acestui neajuns. Doar dacă ar interzice munca... Dar care dintre noi şi-ar lăsa munca de dragul citorva ani de viaţă in plus?

— Nici unul. Căci moartea este de temut şi te face să te agăţi de viaţă numai atunci cind ţi-ai inchis viaţa in lumea ta interioară, aşteptind zadarnic bucurii netrăite, rosti ginditor Evda Nal spunindu-şi fără să vrea că, poate, pe Insula Uitării oamenii trăiesc mai mult ca oriunde.

Mwen Mas ii ghici din nou gindul şi-i propuse cu o nuanţă de asprime in glas să se intoarcă la observator pentru a se odihni. Şi Evda se supuse.

*

Glisorul * traversa strimtoarea Palk sărind peste talazuri lungi. Din faţă bătea un vint puternic. Cu trei mii de ani in urmă aici se aflaseră bancuri şi stinci de mărgean, al căror nume fusese pe atunci: puntea lui Adam. Procese biologice recente formaseră, in locul acelor bancuri, o mare scufundătură, iar acum apele intunecate clipoceau deasupra genunei ce despărţea omenirea avintată spre viitor de lumea celor stăpiniţi de umbrele trecutului. Stind lingă balustradă, Mwen Mas privea, crescind treptat la orizont, Insula Uitării, care, pe hărţile vechi, era numită Ceylon.

In cele trei porturi situate la nord-vest, la sud şi pe litoralul de est al insulei erau aduse rezerve alimentare, conservate pentru un mare număr de ani; aceste stocuri de hrană ajutau locuitorilor să invingă fără greutăţi desele perioade de recoltă proastă, de epizootii sau alte neajunsuri ale unei agriculturi primitive, a căror consecinţă era foametea. Cei trei administratori principali ai insulei locuiau şi ei in nord, in sud şi in răsărit şi purtau titlul de şefi ai crescătorilor de vite, ai agricultorilor şi ai pescarilor. Oamenii aceştia aleşi de locuitorii insulei erau voluntari şi energici şi ar fi devenit probabil nişte tirani nemiloşi de nu s-ar fi aflat sub permanenta supraveghere a Consiliului Economic, a aceluia al Sănătăţii, precum şi a Controlului Cinstei şi Dreptăţii.

Uneori criminalii deportaţi aici, aşa-zişii „tauri", uriţi de intreaga omenire, urzeau comploturi şi răscoale, care provocau inevitabil victime in rindurile insularilor. Detaşamentele de nimicire erau tot atit de necruţătoare faţă de asasinii conştienţi ca şi faţă de rechini, bacterii şi reptile veninoase, iar armamentul lor puternic excludea orice posibilitate de izbindă din partea unor asemenea „tauri". Din cauza aceasta, incercările de răzvrătire impotriva orinduirii sociale mondiale şi a ordinii deveneau din ce in ce mai rare. Populaţia insulei trăia in pace cu restul planetei. Mwen Mas se gindi o clipă dacă nu cumva era şi el un „taur", dar indată alungă indignat această idee. „Taurii" erau oameni inzestraţi cu putere şi energie, dar cu desăvirşire lipsiţi de compasiune faţă de suferinţele străine şi nu urmăreau decit satisfacerea nevoilor lor, de obicei foarte josnice. Asemenea oameni, al căror caracter era rezultatul unor intimplătoare combinaţii ale eredităţii, trebuiau să fie educaţi o viaţă intreagă pentru a putea deveni membri destoinici ai societăţii. Cei care nu voiau să facă acest lucru nimereau, de obicei, pe Insula Uitării.

---

* Ambarcaţiune marină, care alunecă pe suprafaţa apei, cu ajutorul unui propulsor cu reacţie (N. R.).

Mecanicul de pe glisor se apropie de african.

— Sint valuri mari. Nu cred că vom reuşi să tragem la mal, talazurile trec peste dig. Vom fi nevoiţi să ancorăm in portul de sud...

— Nu-i nevoie. Aveţi plute de salvare. Imi voi băga hainele înăuntru şi voi ajunge singur la mal.

Mecanicul şi timonierul se uitară cu respect la Mwen Mas. Valurile albicioase, tulburi se inălţau pe banc, rostogolindu-se in cascade grele şi tunătoare. Mai aproape de mal, vălmăşagul valurilor invirtejea nisipul şi spuma, rostogolindu-se pină hăt-departe de plaja intinsă. Norii, care atirnau jos de tot, deasupra apei, lăsau să se cearnă o ploaie măruntă şi caldă. Prin perdeaua ei neguroasă abia dacă se zăreau pe mal siluetele cenuşii ale unor oameni.

Mecanicul şi timonierul se uitară unul la altul, in timp ce Mwen Mas se dezbrăca şi-şi impăturea hainele. Cei care se indreptau spre Insula Uitării ieşeau de sub tutela societăţii, în care orice om răspundea pentru ceilalţi; de aceea pasagerul lor nu mai era supus nici protecţiei, nici sfaturilor lor. Intrucit însă persoana lui Mwen Mas inspira o involuntară stimă, timonierul se simţi dator să-l prevină despre marile primejdii ce-l aşteptau. Africanul făcu un semn de nepăsare. Mecanicul ii aduse un mic geamantan, care se inchidea ermetic.

— Luaţi-l! Aveţi aici rezerve de hrană concentrată pentru o lună de zile. Am auzit că cei de acolo sint foarte puţin darnici in ceea ce priveşte hrana.

După o clipă de gîndire, Mwen Mas luă proviziile şi le puse împreună cu hainele lui in interiorul micii plute. După ce o inchise ermetic, trecu peste balustradă:

— Intoarceţi! comandă el.

Glisorul se aplecă pe o parte, luind un viraj scurt. Proiectat lateral, Mwen Mas incepu să lupte cu valurile. Cei de pe glisor il văzură săltat pe creasta talazurilor furioase, prăbuşindu-se in golurile dintre ele şi apărind din nou.

— Puternic cum e, se descurcă el, spuse mecanicul răsuflind uşurat.

Elicea glisorului scoase un uruit puternic, şi micul vas se repezi inainte, săltat de un val. Pe ţărm silueta intunecată a lui Mwen Mas apăru o clipă, apoi fu mistuită in negura ploii.

In intîmpinarea lui, pe nisipul bătut de ape, venea un pilc de oameni goi, purtind doar o legătură peste şolduri. Trăgeau triumfător după ei un peşte mare, care se zbătea din răsputeri. Văzindu-l pe Mwen Mas, oamenii se opriră.

— Un nou venit din lumea cealaltă, spuse zimbind unul dintre pescari. Vino la şeful nostru.

— Pentru ce?

Mwen Mas examina, deschis şi prietenos, pe noii săi tovarăşi de viaţă.

— Aşa se obişnuieşte aici! Şi poţi să nu te îmbraci. Tot plouă... şi ne purtăm toţi aşa...

Administratorul local, unul dintre numeroasele ajutoare ale şefului pescarilor, il examină curios pe african.

— Cum de-ai nimerit aici? Sau n-ai mai putut să rabzi atita ordine? intrebă el ironic.

Lui Mwen Mas nu-i plăcu această atitudine. Se grăbi deci să arate ce-l adusese in aceste locuri şi spuse cu sinceritate că, in

ciuda celor intimplate, el continuă să se simtă legat sufletește de lumea lui. Dar administratorul nu-l crezu, spre marea uimire a africanului, care n-avea nici cea mai mică idee despre minciună sau ipocrizie.

— Oamenii care nu cunosc intreaga putere a increderii sint niște nevolnici, răspunse Mwen Mas cu o veche zicală.

Administratorul nu se supără, el doar îl privi pe noul venit cu tristețe și compătimire.

— Nu ne putem ințelege... Ajunge! Te voi primi in mijlocul pescarilor noștri, căci inoți foarte bine și ești puternic...

— Mi-ar fi cam greu să trăiesc aici, pe malul mării, scrutind zările și gindindu-mă la minunata lume pe care am pierdut-o. Prefer să mă duc mai departe, să lucrez pe podișurile crescătorilor de vite...

— Bine, du-te! spuse administratorul arătind cu mina către sud-est, unde printr-o spărtură a norilor se vedeau treptele albăstrui ale munților indepărtați. Este insă o cale lungă și nu-ți putem da alimentele de care ai avea nevoie pină acolo.

Mwen Mas se incruntă. Convorbirea aceasta binevoitoare, dar inutilă il obosise. Aștepta cu nerăbdare să rămină singur. Porni deci cu pasul său larg pe drumul șerpuitor care suia spre o regiune de dealuri.

*

Evda Nal o găsi pe Ciara Nandi la Palatul Informațiilor, al cărui interior, cu coloanele lui inalte cu intretăieri de raze venite de sus, făcea să te gindești la o catedrală.

Tînăra fată stătea rezemată de un pilastru. Evda Nal ii aprecie toaleta simplă și elegantă ca intotdeauna: o fustă scurtă, albă cu albastru, strînsă la spate cu funda cordonului, o bluză albă foarte decoltată, pantofiori tot albi cu funde albastre.

Aruncind prietenei sale o privire peste umăr, Ciara se invioră, și în ochii ei triști se aprinseră licăriri de bucurie.

— Ce cauți aici, Ciara? Am crezut că te pregătești de un nou dans care să ne uimească: cind colo te-ai pasionat de geografie!

— Vremea dansurilor a trecut, răspunse grav Ciara. Aleg acum o ocupație in sfera activității pe care o cunosc. Am găsit de lucru în deșertul Atakama, la o stațiune de cultivare a plantelor perene... Ce mult mi-a plăcut să lucrez in Oceanul Atlantic! Mă simțeam atit de senină și plină de bucurie in mijlocul atotputernicei mări. Îmi plăcea să mă joc și să mă iau la trintă cu valurile ei năprasnice...

— Și eu, ori de cite ori mă cuprinde melancolia, imi amintesc de vremea cind, tinără infirmieră, lucram la sanatoriul de boli mintale din Noua Zeelandă. Așa e și cu Ren Boz: acum, după ingrozitoarea lui rănire, spune că niciodată n-a fost mai fericit decit atunci cind lucra la reglarea egalizatorilor de helicoplan... Dar știi și dumneata, Ciara, că acesta-i un semn de slăbiciune. Este oboseala produsă de imensa încordare pe care ai cheltuit-o spre a te menține la marea altitudine creatoare a artei dumitale.

— N-ai idee, Evda, ce se petrece in sufletul meu! Pregătirea fiecărui dans înseamnă pentru mine o entuziastă căutare. Simt și știu că le pot dărui din nou oamenilor frumosul, că-i pot bucura și le pot răscoli cele mai adinci sentimente... Și aceasta mă susține.

Dar iată că vine şi clipa realizării. Şi atunci mă dăruiesc toată unui avînt pătimaş, flăcării care arde, nestinsă, în mine... Cred că aceasta li se transmite şi spectatorilor, şi de aceea dansul are un răsunet atît de puternic. Mă dăruiesc toată vouă, tuturora... Nu este vorba numai de un joc al vieţii clocotitoare, cum o crezi dumneata!

— Şi pe urmă vine reacţia? Prăbuşirea?

— Da! Mă simt ca un cîntec care s-a dus şi s-a risipit în văzduh, ca o regină detronată dintr-o împărăţie ce nu mai este... Nu creez nimic care să rămînă întipărit în gînd...

— În schimb, faci mai mult: laşi o urmă în sufletele oamenilor.

— Este ceva atît de invizibil şi de abstract...

— N-ai fost încă îndrăgostită, Ciara?

Tînăra fată îşi coborî genele, îşi ridică bărbia şi suspină:

— Aşa pare? răspunse ea tot printr-o întrebare.

Evda Nal clătină din cap.

— Vorbesc de o dragoste foarte puternică... Vorbim însă lucruri abstracte, pe cînd eu am de discutat cu dumneata o problemă urgentă, ce are o legătură imediată cu cele spuse adineauri. Mwen Mas...

Ciara tresări, dar Evda o simţi cum se închide în sine. De aceea o luă de braţ şi o duse într-una dintre absidele laterale ale sălii, în care lemnăria întunecată forma o sobră armonie cu albastrele panouri aurite şi cu vitraliile ferestrelor largi, în arcade.

— Draga mea Ciara, eşti asemenea unei flori terestre, îndrăgostită de lumină şi transplantată pe planeta unei stele duble. Pe cerul dumitale se plimbă doi sori — unul albastru şi celălalt roşu; şi floarea nu ştie către care dintre ei să-şi întoarcă faţa. Eşti însă o fiică a Soarelui roşu. De ce atunci te-ai întoarce spre cel albastru?

Cu un gest ferm şi duios totodată, Evda Nal o atrase pe tînăra fată lîngă umărul ei înalt. Ciara se lipi deodată de ea. Vestita psihiatră mîngîia cu o duioşie de mamă părul ei bogat, puţintel aspru, şi se gîndea că mileniile de educaţie au izbutit să substituie măruntelor bucurii egoiste ale omului altele mari şi comune. Totuşi cît de departe mai era de triumful asupra singurătăţii sufletului şi încă a unui suflet atît de complex, ce fremăta de senzaţii şi impresii!...

— Ştii ce i s-a întîmplat lui Mwen Mas? spuse ea tare, după o vreme.

— Desigur. Întreaga planetă vorbeşte de experienţa lui nereuşită!

— Dar dumneata ce părere ai?

— Că are dreptate!

— Aceasta-i şi părerea mea. Tocmai de aceea trebuie să-l scoatem din Insula Uitării. Peste două luni se ţine sesiunea anuală a Consiliului Astronautic. Greşeala comisă de el va fi supusă dezbaterii, apoi hotărîrea va fi înaintată spre aprobare Controlului Cinstei şi Dreptăţii. Am toate motivele să cred că verdictul va fi blînd; trebuie însă ca Mwen Mas să se afle aici. Pentru un om care simte viaţa cu aceeaşi intensitate ca şi dumneata, nu este bine să rămînă prea mult pe insulă, mai cu seamă în singurătate.

— Dar eu cum pot...

— Ciara, fetiţa mea, nu spune asta! V-am văzut împreună şi ştiu ce însemnaţi unul pentru altul. Să nu-l condamni pentru faptul că n-a mai căutat să te revadă, că a fugit de dumneata. Înţelege cît de greu trebuie să-i fie unui om asemănător dumitale să vină înaintea fiinţei iubite ca un învins, vrednic de milă...

— Nu mă gîndesc la asta, Evda. Mă întreb dacă aşa cum este acum, ostenit, frînt, mai are nevoie de mine... Mi-e teamă. Poate că n-are energia necesară pentru un elan de rîndul acesta nu al raţiunii, ci al sentimentelor... pentru iubirea aceea creatoare de care cred că avem nevoie amîndoi... Aceasta ar însemna pentru el o a doua dezamăgire, ar pierde orice încredere în sine. Şi n-ar suporta acest lucru. *M-am gîndit şi eu că, în clipa de faţă, ar fi cel mai bine să-l iubesc...* în deşertul Atakama!

— Ciara, ai dreptate. Dar nu uita că, o dată plecat din lumea noastră, el nu mai are nici un sprijin. M-aş fi dus eu la el, dar îl am pe Ren Boz, care este grav rănit şi are atîta nevoie de mine. Veter a fost chemat să construiască un nou satelit. De aceea cred că nu greşesc spunîndu-ţi cu toată hotărîrea: du-te la el şi nu-i cere nimic, nici măcar o privire duioasă, nici un fel de planuri de viitor, nici un pic de dragoste... Du-te numai şi numai ca să-i dai o mînă de ajutor, să sădeşti în sufletul său ideea că n-are dreptate şi că *trebuie* să se *întoarcă* în *lumea* noastră. Eşti în stare să faci acest lucru, Ciara! Te duci?

Cu respiraţia întretăiată, tînăra fată îşi lipi fruntea de umărul Evdei şi-şi ridică spre ea ochii înlăcrimaţi, dar plini de o copilărească încredere:

— Chiar astăzi!

Evda Nal o sărută cu dragoste:

— Ai dreptate, trebuie să ne grăbim. Pe Calea Spirală ajungem împreună pînă în Asia Mică. Ren Boz se află pe insula Rodos într-un sanatoriu de chirurgie; eu rămîn la el, iar pe dumneata te voi trimite la Deir ez Zor, la baza „spironavelor de ajutor tehnico-medical" care fac curse în Australia şi Noua Zeelandă.

Şeful trenului nr. 116/7c le pofti pe amîndouă la postul central de comandă. Cele două femei urcară o scară în spirală, străbătură culoarul de sus şi ajunseră într-o cabină mare; era un elipsoid de cristal aflat la şapte metri deasupra terasamentului. De acolo, *supravegheau drumul doi mecanici, despărţiţi prin* clopotul înalt şi piramidal al conducătorului-robot electronic. Ecranele paraboloidale ale televizoarelor permiteau să se vadă tot ce se petrecea în dreapta, în stînga şi în spatele trenului. Antenele dispozitivului de avertizare care vibrau pe acoperiş trebuia să semnaleze apariţia oricărui obiect străin aflat pe cale, cu 50 de kilometri înainte, deşi un asemenea caz nu se putea produce decît printr-un concurs de împrejurări cu totul neobişnuit.

Evda şi Ciara se instalară pe o canapea de lîngă peretele din spate al cabinei, cu o jumătate de metru mai sus de fotoliile mecanicilor. Se lăsară furate de farmecul marelui drum care zbura în întîmpinarea lor, cu o viteză de 200 de kilometri pe oră. Uriaşa Cale Spirală străbătea masive muntoase, gonea deasupra cîmpiilor pe *nişte terasamente colosale, trecea strîmtori şi golfuri maritime pe* rampe scunde cu baza în adîncurile apelor. De o parte şi de cealaltă a rampei, suflul aerului spintecat de vagoanele late de zece metri făcea să se agite *marea liniştită a arhipelagului. Dîre de valuri mari* se împrăştiau în evantai, întunecînd apele albastre, transparente şi sfîrşitoare.

Cele două femei se despărţiră într-o gară, situată nu departe de litoralul apusean al Asiei Mici. Evda se sui într-un electrobus care avea s-o ducă pînă la portul cel mai apropiat, iar Ciara îşi urmă

drumul pină la marginea fostului deşert sirian, unde se afla Deir ez Zor, aeroportul de spironave.

Niciodată nu va uita Ciara Nandi chinuitoarele ceasuri petrecute la Deir ez Zor, în aşteptarea spironavei. Încerca să-şi închipuie întilnirea ei cu Mwen Mas şi-şi făcea planuri privitoare la cercetările ce va trebui să întreprindă pe Insula Uitării...

În sfîrşit, văzu aşternindu-se la picioarele ei cimpurile nesfirşite de termoelemente din deşerturile Nefud şi Rub el Hali, uriaşele heliocentrale, care transformau căldura soarelui în energie electrică. Spironava străbătu intr-o clipă litoralul meridional al Peninsulei Arabe şi acum zbura pe deasupra Oceanului Indian. Pentru un aparat atit de rapid, cinci mii de kilometri reprezentau o distanţă neinsemnată. În curind, petrecută de urări de grabnică inapoiere, Ciara Nandi ieşi din spironavă mişcindu-şi cu greu picioarele amorţite.

Directorul staţiei de aterizaj ii incredinţă fiicei sale un mic glisor ca s-o conducă pe Ciara în Insula Uitării. Cele două fete se bucurau din suflet de cursa vertiginoasă a micului vas, care săgeta uriaşele valuri din largul mării. Glisorul se îndreptă spre malul răsăritean al Insulei Uitării anume spre marele golf Trinkomali, unde se afla una dintre staţiunile medicale ale Lumii celei Mari.

Palmieri înalţi salutară sosirea Ciarei plecindu-şi frunzele lanceolate* spre valurile care clipoceau pe nisip. La staţiune, aproape toţi aceia care lucrau acolo erau plecaţi pe insulă intr-o campanie de distrugere a căpuşelor descoperite pe nişte rozătoare din pădure.

Staţiunea poseda grajduri, deoarece în toate regiunile asemănătoare Insulei Uitării sau la sanatoriile unde nu puteau fi folosite giroplanele şi helicoplanele — din cauza zgomotului lor — sau electrocarele terestre — din cauza lipsei de drumuri — caii erau necesari muncii. Ciara se odihni, îşi schimbă hainele şi se duse să vadă aceste animale frumoase şi rare. Acolo dădu peste o femeie care conducea cu multă indeminare maşinile de impărţit furaje şi curăţat grajduriile. Ciara ii dădu o mină de ajutor şi intră în vorbă cu ea. Pe această colaboratoare a staţiunii o intrebă cum putea găsi mai lesne un om de pe insulă. Femeia o sfătui să se alăture uneia dintre caravanele de nimicire care străbăteau toată insula şi o cunoşteau astfel mai bine chiar decit localnicii. Ciara socoti că sfatul acesta e bun.

•

Timp de două luni, Mwen Mas a dus la păscut o turmă uriaşă de gaurobivoli** în masivul central al insulei. La inceput, cind nu-şi venise încă pe deplin in fire după catastrofa trăită, zilele petrecute in sinul naturii, lungi, lipsite de orice preocupare, ii făcuseră o oarecare plăcere. De n-ar fi fost conştiinţa amară a uriaşei pierderi, trupul obosit al africanului s-ar fi desfătat pur şi simplu in liniştea podişurilor pustii, bătute de vinturi, bucurindu-se de intunericul şi tăcerea nopţilor calde. În insula aceasta tropicală, natura era generoasă şi minunată. La început, Mwen Mas fusese uimit că un tărim atit de mare şi de roditor a putut fi abandonat unor duşmani ai societăţii, unor excentrici, care visau o viaţă primitivă şi calmă, sau

---

* De forma unor lănci (N. R.).

** Rasă de animale obţinută prin încrucişarea bivolilor cu gaurii (soi de tauri uriaşi din India, Birmania şi Malaca).

pur şi simplu unor oameni inferiori ca dezvoltare, incapabili să depună munca încordată şi complexă a stăpinilor maşinii. Pricepu insă curînd că omenirea contemporană, care nu mai ducea demult lupta animalică pentru hrană şi loc în spaţiu, nici n-ar fi putut proceda altfel decît să-şi plaseze confraţii mai slabi în condiţiile unei vieţi mai uşoare...

Pe Insula Uitării existau aproximativ o sută de staţiuni medicale, unde medici voluntari veniţi din Lumea cea Mare puneau la dispoziţia localnicilor întreaga putere a ştiinţei medicale moderne. De asemenea foarte mulţi tineri veneau să lucreze în detaşamentele de nimicire pentru ca insula să nu devină un focar de boli străvechi sau de animale vătămătoare. Mwen Mas evita intenţionat orice intilnire cu aceşti oameni: nu voia să se simtă alungat din această lume de frumuseţe şi ştiinţă.

La drept vorbind, intilnea şi aici destulă frumuseţe: milenii de îmbunătăţire a condiţiilor de viaţă şi a eredităţii îşi lăsaseră pecetea chiar şi asupra celor mai vechi locuitori din insulă. Cei care veniseră mai tirziu se deosebeau prea puţin din punct de vedere fizic de oamenii Marelui Cerc. Nu degeaba în principalele porturi ale insulei funcţionau staţiuni de redare, care supuneau unei cercetări riguroase copiii aduşi de părinţi în scop de a-i reda Lumii celei Mari. Pe calea aceasta era asigurată o continuă descongestionare a populaţiei. Insularii adulţi aveau şi ei dreptul să se întoarcă, după îndeplinirea unor fapte mărețe şi nobile şi trecerea anumitor probe psihologice.

În prima lună a vieţii sale pe insulă, în timp ce cutreiera melancolic munţii. îndreptîndu-se spre regiunea crescătorilor de vite, fusese nevoit să-şi procure hrana prin mijloacele cele mai primitive. căutînd fructe, rădăcini şi frunze comestibile. Rezervele de alimente luate de pe glisor le dăduse chiar în prima vale muntoasă unor bătrîni amăriţi, procedînd după regulile din Lumea Cercului, unde cea mai mare fericire a omului era să aducă bucurie celorlalţi.

Urmară apoi zile de flămînzeală, cînd fostul director al staţiunilor exterioare, care avusese de gînd să-i dăruiască omenirii cea mai măreaţă realizare a vremurilor, se lua la întrecere cu maimuţele lacome care mîncau în faţa lui fructe şi aruncau într-însul cu sîmburi.

Acum însă Mwen Mas avea suficiente rezerve de hrană, bucurîndu-se de drepturi egale cu toţi ceilalţi crescători de vite.

...Şi iar s-a apucat să calculeze un lucru de care n-avea nevoie: timpul. Avea timp berechet, un ocean de timp; şi totuşi cit de infinit de mic era timpul hărăzit lui, individual, vieţii lui... O clipă scurtă şi sortită uitării! Abia acum înţelese Mwen Mas cit de bine fusese aleasă această denumire cu iz de antichitate: Insula Uitării, anonimatul de nepătruns al vieţii străvechi, al faptelor şi al sentimentelor omeneşti, uitate de urmaşi pentru că fuseseră făurite pentru un singur om, fără nici un folos pentru societate, pentru că nu făcuseră viaţa mai uşoară şi mai frumoasă...

Mwen se sculă de pe piatra pe care stătuse şi aruncă în jurul lui o privire. Soarele apunea în stînga, la marginea podişului; în spatele lui se înălţa un masiv păduros, cel mai înalt munte din insulă în formă de boltă, denumit într-o limbă străveche: Pidurutalagala.

Jos, în vale, scînteia în amurg un rîu cu ape repezi ce curgeau

printre desişuri de bambuşi inalţi. Acolo se aflau ruinele, năpădite de vegetaţie sălbatică, ale capitalei acelor regi care domniseră cu opt milenii în urmă pe insula Kandi. Mai existau în împrejurimi şi alte oraşe mari şi mai bine păstrate, dar şi ele pustii. Deocamdată însă aceste vestigii ale trecutului nu-l interesau pe Mwen Mas...

Vitele se culcaseră in iarbă, ca nişte mogildeţe negre. Noaptea cobori repede pe pămint. Pe cerul intunecat se aprinseră mii de stele. Bezna atit de bine cunoscută unui ochi de astronom... liniile familiare ale constelaţiilor... Din acest colţ al Pămintului izbutea să desluşească şi fatalui astru epsilon-Tucana. Dar cit de neputincioşi erau ochii lui omeneşti, neinarmaţi cu nimic. Nu va mai vedea niciodată măreţele priveilşti ale Cosmosului, spiralele galaxiilor gigante, enigmaticele planete şi sorii albaştri. Pentru el, toate acestea nu mai erau decit nişte luminiţe, infinit de indepărtate Stele ori opaiţe fixate pe o sferă de cristal, cum credeau cei vechi, pentru ochii lui era acum tot una!

Africanul sări in picioare şi incepu să adune grămadă uscăturile pregătite. Mica brichetă din trusa de primă necesitate luată de pe glisor devenise încă un obiect Indispensabil. Poate că, urmind pilda unor localnici, are să înceapă şi el să aspire fumul narcotic pentru a-şi scurta nesfirşitul timp ce se tărăgăna atit de chinuitor... Şi atunci bricheta va deveni pentru el un tovarăş nedespărţit...

Limbi voioase de foc işi incepură dansul, imprăştiind intunericul şi stingind stelele. Alături răsuflau calm vitele cele mari.

Privind gînditor vilvătăile, Mwen Mas îşi spunea că trufaşa-i autorenunţare nu era decit o mult prea mare încredere în sine, rezultat al necunoaşterii. Nu-şi cunoscuse propriul său suflet, subapreciase măreţia vieţii creatoare de care avusese parte şi nici măcar nu pricepuse cit de puternică este dragostea lui pentru Clara. Mai bine să-şi jertfească viaţa intr-un singur ceas pentru măreaţa cauză a Lumii celei Mari decit să trăiască aici incă o viaţă întreagă...

Un foşnet de paşi uşori il trezi din meditaţiile lui. În lumina focului apăru o fată. Mijlocul îi era incins de un şal incrucişat peste piept, genunchii il erau bătuţi de fusta roşie umezită de rouă, iar pe braţele-i goale străluceau pietrele unor brăţări. Ochii ei negri il priveau grav şi trist pe sub zulufii risipiţi pe frunte şi pe obraji. Gifiia; pesemne, alergase mai mult in noaptea aceea caldă. Faţa ei frumoasă şi oacheşă era brobonită de sudoare. Mwen Mas se sculă în intimpinarea ei. Fata se opri, apoi porni cu paşi şovăitori spre dînsul.

— Cine eşti şi unde te grăbeşti in toiul nopţii? întrebă africanul. Ai nevoie de ajutor?

— Mă cheamă Onar. Vin din satul din vale. Nu te apropia de mine, n-am nevoie de ajutor!

— Văd, dimpotrivă, că eşti Istovită şi speriată. Ce te ameninţă, ce te frămintă? De ce nu vrei să-mi primeşti ajutorul?

Deodată, privirea necunoscutei se îmblînzi.

— Ştiu cine eşti! Un om din Lumea cea Mare, de dincolo, arătă în acelaşi timp in direcţia Africii şi a stelelor. Dar eşti neinarmat şi pari prea increzător... Pe cind aici ai nevoie de apărare. Nu trebuie să te las să te amesteci în treburile noastre, de multe ori urite, infiorătoare...

— De multe ori sau chiar acum?

— Acum! spuse deznădăjduită tînăra fată. Sînt pe urmele mele...

— Pentru ce și cu ce drept?

Fata se îmbujoră toată și-și lăsă ochii în jos.

— Un om... Șeful frăției mă urmărește de mult. Vrea să... să fiu a lui...

— Dar parcă nu dumneata ești aceea care alegi, răspunzînd sau nu la alegerea lui? Cum poți să silești pe cineva să te iubească să-l înspăimînți și să-l urmărești? Să vină aici și am să-i spun...

— În nici un caz! Nu știi nimic despre îngrozitoarea răutate care există la noi...

Și Onar vei să fugă, dar Mwen Mas o apucă de mînă și o sili să se așeze pe piatră, alături de el.

— Lasă-mă, se rugă ea. Alături de mine ești în primejdie. Mai bine aș muri!

Totuși fata îi vorbi lui Mwen Mas despre zvonurile care circulau despre o asociație secretă a unor oameni puternici și răi; aceștia ar fi fost aliați cu uriașele feline sălbatice care ar mai trăi în desișurile de nepătruns de pe munții Insulei Uitării. Frații-Tigri se spunea că ascund aceste pisici sălbatice de detașamentele de nimicire, care altminteri de mult le-ar fi dus în rezervații speciale destinate lor.

Trăgîndu-se mai aproape de Mwen Mas și aruncînd în jur priviri speriate, Onar îi povesti în șoaptă despre oameni dispăruți fără veste, despre trupuri sfîșiate găsite în zori de zi pe cărări de pădure, despre toate acele lucruri pe care acolo nu le puteai rosti fără să fii *amenințat de o năprasnică răzbunare. Și în inima africanului* se aprinse deodată ura, pe care istoria, cărțile, filmele și operele muzicale o sădiseră într-însul împotriva tuturor organizațiilor secrete care existaseră în vechime, împotriva a tot ceea ce se ascunsese odinioară de conștiința și judecata poporului, aducîndu-i durere și *sînge. Nu se putea împăca cu gîndul că pe Pămîntul organizat de* astăzi mai exista încă o asemenea societate secretă...

— Dar ce păzesc aici oamenii? sări el. Oare în școlile voastre nu este învățată istoria, nu știți ce consecințe atrag după sine asemenea focare de violență?

— Învățăm și știm..., răspunse tristă Onar și deodată amuți cu degetul lipit de buze. În tufișul din preajma focului mocnit se auzi un foșnet slab. Fata îl apucă pe Mwen Mas de mînă și-l trase spre foc. Era însă prea tîrziu. Vreo zece bărbați înalți se repeziră spre ei și-i înconjurară.

— Ațîțați focul! porunci cu un glas tunător un individ cu umerii largi; Mwen Mas simți mîna fetei tresărindu-i în palmă. Un braț de vreascuri zbură în foc, și flăcările ațîțate luminară chipuri posomorite care o priveau triumfător pe Onar. Căpetenia lor, un bărbat de statură uriașă, făcu un pas înainte. Mwen Mas se așeză instinctiv în fața fetei. Mușchii de atlet ai străinului se umflară pe torsul gol.

— Am prins-o, spuse el însoțitorilor săi. La o parte, străine!

Mwen Mas își păstrase calmul și judecata limpede. Încercă să-i convingă pe oamenii aceștia ciudat de îndîrjiți că n-au dreptate. Simți însă că vorbele sale nu sînt înțelese și tăcu, continuînd s-o acopere pe Onar cu trupul său. Căpetenia atacatorilor încercă să-l împingă, dar Mwen Mas stătea neclintit ca o stîncă. Atunci străinul îl pocni cu pumnul în față. Africanul se clătină: niciodată pînă atunci

nu mai primise o asemenea lovitură calculată și fără milă, cu scopul vădit de a răni, de a năuci și a umili adversarul. O a doua lovitură il nimeri în șale, in regiunea rinichilor. Prin vuietul care-i umplu urechile și prin pîcla roșie ce i se pusese, de durere, peste ochi, auzi țipătul jalnic al fetei. O furie animalică ii covirși deodată toate sentimentele. Se repezi, stingaci, in intimpinarea dușmanului, vrind să-l doboare. Dar acesta, iscusit in ale bătăii, nu făcu decit să ridă. Alte două lovituri puternice in abdomen și in falcă il trintiră la pămînt. Onar se aruncă in genunchi, acoperindu-l cu trupul. Uriașul o *prinse in brațe cu un strigăt de triumf.* Dar africanul își regăsi stăpinirea de sine. In timpul cind infăptuise isprăvile lui Hercule, avusese parte de incăierări mai serioase cu dușmani nestăpiniți de legile omenești. Își aminti de tot ce invățase pentru lupta impotriva rechinilor și a caracatițelor. Voința și rațiunea inainte de toate! Rămase intins la pămînt doar acele citeva clipe necesare ca să-și revină după neașteptatele lovituri! Apoi, dintr-o săritură, il ajunse pe căpetenia grupului. Acesta ridică nepăsător mina ca să-l lovească din nou, dar Mwen Mas il atinse drept intr-un centru nervos. Namila se prăbuși, urlind ca o fiară. Ceilalți se repeziră cu toții la Mwen Mas. Dar acesta nu mai era pașnicul savant de pînă atunci, ci un adevărat luptător. Vrăjmașii se imprăștiară, gemind și urlind, prin tufișuri și, ținindu-se la oarecare depărtare, incepură să fluiere strident. Îndată, în ajutorul lor, mai săriră cițiva inși, care se repeziră la Mwen Mas. După o luptă dîrză, africanul, invins, fu legat cobză. Șeful, care intre timp își revenise in fire, se ridică in picioare și, apropiindu-se de tinăra fată, puse in tăcere mina pe ea.

— Nu mă atinge! se smuci Onar. Dar uriașul o prinse de mijloc și o strinse brutal in brațe. In mina dreaptă a fetei străluci un pumnal lung și ingust. Dintr-o lovitură de picior șeful i-l smulse din mină. Tovarășii săi de fărădelegi, sărindu-i slugarnic in ajutor, legară miinile lui Onar la spate

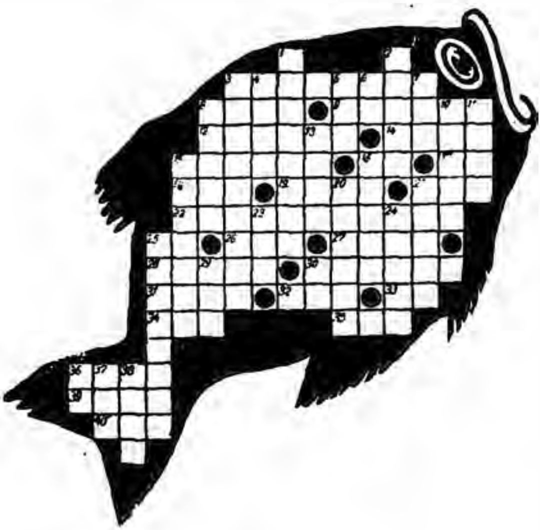
— Căutați-o, să nu mai aibă alte arme! le porunci șeful.

Și labele lor murdare de noroi smulseră de pe ea fusta și șalul infiorat și lunecară brutal peste trupu-i, care se zbătea in zadar. Roșie de rușine și minie, fata izbucni in lacrimi.

(Citiți în numărul viitor capitolul:
„CONSILIUL ASTRONAUTIC")

CALATORIE IN FUNDUL APELOR

ORIZONTAL

3 — Vas etanş cu care s-a putut atinge cea mai mare adîncime (4.050 m) în ocean; 8 — În adîncul el trăiesc cele mai variate vietăţi; 9 — Animale acvatice întîlnite în mările calde; 12 — Alt animal acvatic în genul balenei; 14 — Pictor francez; 15 — Zeu marin, jumătate peşte, jumătate om; 16 — Pronume; 17 — Conjuncţie; 18 — Din R.S.F.S.R.; 19 — o epavă fără... provă; 21 — Constanţa; 22 — Aspectul monştrilor marini, mai accentuat ca al celor tereştri sau aerieni (pl.); 25 — Simbol chimic; 26 — Sfîrşitul... englezului; 27 — Animale acvatice comestibile; 28 — Neîndurătoare; 30 — Singurul mamifer acvatic ierbivor, cu capul ca de cîine întîlnit în apropierea coastelor oceanului Indian, căruia localnicii îi spun vacă de mare; 31 — Astru... de mare; 32 — Elementul subiectului de faţă; 33 — Cuvînt din limbajul marinarilor francezi care înseamnă „curent primejdios"; 34 — Mediu neprielnic animalelor acvatice; 35 — Peşte de mare; 36 — Personaj principal din romanul „20.000 de leghe sub mări" de Jules Verne, căpitanul submarinului „Nautilus"; 39 — Numele popular al celui mai mare mamifer acvatic; 40 — Măsură de timp (pl.).

VERTICAL

1 — Un fel de melc de mare; 2 — Învelişul unor animale acvatice; 3 — Vas de formă sferică folosit pentru călătorii în fundul mărilor şi oceanelor; 4 — Operaţie agricolă; 5 — Oraş în Belgia; 6 — Cobalt; 7 — Celăţeni; 8 — Peşte care poate atinge 8 metri lungime; 10 — Cele mai răspîndite animale acvatice; 11 — Cetacee americană; 13 — Vînzător de in; 16 — Locuitor al U.R.S.S.; 20 — Ca fauna mărilor şi oceanelor (masc.); 21 — Animale acvatice care au aspectul unor flori plăcut mirositoare; trăiesc la adîncimi de peste 5.000 m.; 23 — Diminutiv feminin; 24 — În cel Pacific lîngă insulele Filipine s-a constatat adîncimea de 10.863 m, găsindu-se totodată şi vieţuitoare; 25 — Animale acvatice întîlnite în „O aventură în Marea Caraibelor"; 29 — Expresie comercială; 30 — Sportul popular; 36 — Nota cititorului; 37 — Exclamaţie; 38 — Se pescuiesc, dar nu sînt peşti.

„SĂ NE CUNOAŞTEM PATRIA"

Pe această temă Studioul de Diafilme *„Ion Creangă"* a realizat diafilmele:

Munții Făgăraş
Valea Oltului
Dunărea — fluviu de importanță economică
Stațiuni balneo-climaterice din R.P.R.
Valea Bistriței
Valea Prahovei
Lacurile din R.P.R.
Iaşul
Lumini în Valea Tazlăului
Carpații Apuseni
Porturile maritime ale R.P.R., etc.

Aceste diafilme le găsiți la toate librăriile şi magazinele de jucării din țară.

2012

CLUB COLECȚIA Povestiri ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE

cpsf.info

prelucrare
&
editor
Costin Teo Graur

i.m. Pompilu

Au scanat, corectat, prelucrat.

Ceea ce nu au fost în stare redacțiile Știință și tehnică sau cei care au dat să continue CPSF, au reușit, cu multă dăruire, muncă și cheltuială, acești entuziaști.

Lor trebuie să le mulțumim pentru că avem acum posibilitatea să (re)citim legendara Colecție.

clandher
flash_gordon
eviligheorghe
krokodylu
progressivefan3
car_deva
coollo
fractalus
panionios
nld68
un anonim (RK)
Gyuri
hunyade
dl. Dan Lăzărescu
Cilly Willy
fizikant
Doru Filip
connieG

(dacă este omis cineva, vă rog un email și reparăm greșeala!)

Abonamentele la revista „Știință și Tehnică” și la colecția de „Povestiri științifico-fantastice” se primesc pînă cel mai tîrziu în ziua de 23 a lunii, cu deservirea în a doua lună următoare.

Abonamentele se primesc de către difuzorii de presă din întreprinderi, instituții și de la sate, secțiile de difuzare a presei, precum și de către factorii și oficiile poștale.

APARE DE TREI ORI PE LUNĂ - PREȚUL 1 LEU